

1690: 1

Juva Jehova

Anno 1690 d/en 21 Jan: er Saege ting holdit med UllemsVangs Kintzervigs og Oddis almuer paa den gaard Lothe udj Hardanger i Kintzervigs-Sogn udj nerVærelse af Kl: Mayest: Foeget Niels Knutzøn med effter schreufne Laugret Torbiøeren Troenæs; Tosteyn Lothe; Svend Lothe! Christopher Haastabbe Odde Alsager Gunder Alsaeger; Joen QvalVig, og Mons Alsaeger.

Foegden Niels Knutzøn stæufnt Birrete Ommunds datter effter Louffuen at lide for hun ey haufde effter lefuit hendis dom afsagt d/en 10 Jan: paa Eytreyt 1689 og effter detz indhold rømbt Lænit Her udj Hardanger etc:

Det indstæufnte qvinde mennische møtte udj retten forre gauf efftersom hun effter dommens indhold haufde standit schriff; og med Fogden om bøederne Waaer forligt at der for endnu som tilforne hun her udj Lænit ...-lidis huor for hun endnu ike sin d(om?) haufde indløst etc:

<Afsagt> Det indstæufnte qvinde mennische Bierete Ommunds datter; hafuer at løese sin dom inden 14 daege og strax effter detz indhold at rømme Lhænit, saa frembt (hun) ike Vil lide der for effter Louffuen, og ud...-der stæufne maal paa gribis og straffis.

1690: 1b

Paa inden i benæufnte maaede Stæufnt Magne Jsberg som med foromnæufnte Bierete Ommunds datter udj Hans Echte-stand haufde bedrefuit hoer, og for saadan og andre hans Lætferdig øfuelser Waaer til dømbt at rømme Landit, effter dommens Widere formeld. Den indstæufnte møtte ike udj retten, og Vaaer ike at finde, Huor for ey Videre udj denne saeg bleuf forretaaget.

Stæufnt i lige maader Orm Wichene {effter forrige tiltæle} for den øxe hand af Gunder Ringøen er for beschylt og fra hannem staaelit saa Huis bemelte Orm Wichene noegit sig til befrielse udj denne saeg kand erhverve hafuer hand der med at møede ham udj retten til inden i benæufnte daeg. Og som Samme øx schall Være hos Engelbricht Reysætter antræffit, alt saa Varsel gifuis hand til samme tid at møede og giøre forClaering huor ledis hand til samme øx er kommen, sambt med æd at giøre forClaering huaed ord imellum hannem og Orm Wichene bleuf talt dae hand øxen af hannem bekom jtem stæfuis!! (stevnes) Engel Ringøen, Asgout og Syfuer Bioertveyt til at forClaere huis dennum her om Kand Wære beVust og bemelte Gunder Ringøen til Veddermæle.

Dee indstæufnte møtte udj retten og for-

1690: 2

Claerit Orm Wigene at hand haufde byt med Engelbricht Reysætter øxen og erbøed sig at Være hans hiemmel mand, Widere berættit hand øxen at Wære hans og Waaer den hannem fraekommen i fioer-Vinter udj een Schree som toeg it qværen huus bort udj huilchit qværen

huus laa denne samme øx tillige med een tyndtzele hammer, og een nafuer og fant hand samme øx igien nu i høst udj schreen og erbøed sig med Saligheds æd at bechræffte at dette Waar den samme øx som hand fant igien i schreen og hand ey rettere Veed end den ham med gud og ald rette til Kommer; iligemaade bekiender hand at hafue hafft øxen i ilden siden den tid efftersom hun udj steen og grums hafde taegit schaede.

Engelbricht Resætter møtte i lige maaeder udj retten og forClarit at hafue faait øxen af Orm Wichene som ofuen er melt, ig Veed æd erbøed sig at beKiende at dennem iche dee ringiste ord Vaaer mellum-falden endten det eene heller andit som kunde gifue Orm nog/en mistanke der dee byttit øxen.

Er saa dee i rette stæufnte Vidnis byrd (frem) kalde og ofuer hørte.

Engell Ringøen effter aflagde boeger (æd Want) der hand, om hand Kiente samme øx, bleu(f til) spurt og om den tilKom Gunder Ringøen, at hand ike rettere Kunde see heller Viste andit end det joe Waaer Gunders øx men Vilde dog ike Sverge at det Vaaer hans øx.

Syfuer Bioertveyt effter aflagde boeger æd Vidnede at hand ike Viste enten øxen tilKom Gunder heller ey

1690: 2b

men dee mercher som fantist paa øxen sagde Gunder at schulde findis paa ham før end Syfuer noeg/en tid saa den og Vaar samme mercher j alen paa schafftit, dog ike anderledis end der Vaaer stuken een liden prich oppe Ved øxen og at den Vaar schaarrit paa hammeren og er Saa effterseedt paa øxen om saa befantist, og Vaar det som forskrefuit er! men Var dog ike dee tægen saa fuldkommen at dee til oplysning Kunde tienne.

Tolleyf Nielsøn effter aflagde boeger æd Vant at Gunder Ringøen Vaaer eyer mand til samme øx

Lige det samme effter aflagde boeger Ed Wandt Asgout Christophersøn Huilchen øxen haufde brugt og styrt imeden at hand tiende paa Ringøen.

Gunder Ringøen møtte iligemaade for Retten og forClaerede paa effterfølgende maaede huoer ledis øxen Waaer hannem frae kommen og det saa ledis

At Olle Bioertveyt, Orm Wikene og Gunder Ringøen Waaere reyste till Østensøe nu af Vigt høst at kiøbe humble og dae hafde Gunder øxen med sig i baaeden, der dee nu Kom tilbaeger igien Veed Orms Land der hans gaard Wikene laa satte dee ham i Land, siden roede til Ringøen, og Gunder laante Olle Bioetueyt baaeden hiem, og øxen bleuf liggende udj baaeden. fra Biortveyt tog Olle Knutzøn Jødnou, og Svend Knutzøn Jødnou!! baaeden, dog med eyermandens for-

1690: 3

Louf baaeden ofuer til Jødnou og øxen bleuf liggende i baaeden, der i fra roede een liden dreng baaeden til Wangen, huoer den laa natten ofuer om morgenen roede hand den tilbaege igien til Jødnou, der i frae toege forbenæufnte 2de mend baaeden og førde den til det stæd huoer de førsteis toege den i frae som Waaer paa Bioertveyt og bleuf den der liggendis den anden nat; i huilchen tid øxen schall Wære liggende i samme baaed om morgenen der effter som Vaaer den anden daeg er baaeden lefuerit eyermanden igien og dae Vaar øxen borte <Afsagt> Saegen optaegis til nest holdende Waarting huoer dae parterne hafuer at møede dom at anhøre.

Endnu haufde fogden Niels Knutzøn Stæufnt Orm Wichene for it noede gaeren som j hans paa uren!! noegen tid leeden er befunden og frae Asbiøeren Lutrum effter Arne Winessis beretning frae staaelen, til samme tid og stæd at schaffe Louglic hiemmels mand eller ogsaa

derfor effter Lougen til straf at anseis. Jlige maaede stæufnis Jndre Tvismis bøeren Catle, Brite og Peder som samme gaeren udj bemelte Orm Wichenis huus haufde seet som og saa her her effter gauf noedens eyermand det tilKiende, een huer i egen persoen at møede, alt omstendeligen at giøre forClaering som der Vil ansvaere og bemelte Asbiøeren Lutrum her om til Veddermæle.

1690: 3b

Orm Wigene møtte udj retten sagde sig at hafue opsochnit garnit af Søen nu i høst og hafft det hos sig til Asbiøeren Lutrum tienniste, efftersom hand Viste at garnit Kom ham till og ingen anden, og hafde ey heller fordult det, men beViste med Aslach udj Røen at hand forClaerede for hannem at det Waaer Asbiøeren Lutrums gaeren Huilchit Aslach i Røen i effterfølgende tilstoed At hand atspurde Orm Wichene nu forleed/en høst huem det eyet dette samme garnit dae beKiende Orm Wichene for ham at det Vaar Asbiøeren Lutrum sit gaeren og hand hafde sat det bort der for Landit, og Orm hafde fundet det igien.

Er saa frembKaldit dee Vidne som fogden haufde stæufnt og befantist Katle Endris datter Tvisme ey at Wære tilstæde thj hun haufde ike Waaerit med dem der dee fant garnit, men Birrete Tvisme og een lid/en giet-le pige item Peder Tvisme. Hvilche 2de siste Waaere bøeren og ey hafde endnu Vaaerit til Herrens Naadere. Huoer for dee ey heller er examineret, iche heller Vaar dee tilstæde paa tingit og er saa Birrete allene frembKommen og sit Vidnis byrd aflagt. som Waaer at hun med dee andre 2de forbenæufnte bøeren, fant gaernit under \en/ hilder Wed søen, som dee Vaaere oppe nu i høst at hugge Louf!! (lauv); og hendis lille broeder sagde at det Vaaer Asbiøeren Lutrem sit gaeren, og schaaer merchit paa it støche træ og Viste Asbiøeren, s:!! (som?) Kiendis Ved det

1690: 4

merche, og sagde det at Være sit merche.

Asbiøeren Lutrum møtte i lige maaeder for Retten sagde sig ey at beschylde Orm Wichene for noegit gaeren, men it gaeren haufde hand mist, og gaernit haufde hand og faait igien, og gaf hand til Kiende for Retten at hand miste garnit Wed Orm Wichenis land, og Orm Vaaer ude og Suchnit (med) ham effter garnit, men dee Kunde ike finde det, og det Vaaer som nu i høst Waaer it aaer siden og der Orm hafde let med ham noegen stund effter garnit, gich hand frae ham og udj marchen etc: der hand nu som ofuer schrefuit er haufde faait Kundschaab for garnit reyste hand til ham og fant {it} det paa samme stæd under helleren som dee pleyet at forVaere deeris fische redschab gich saa op i gaaeren til Orm og sagde hannem at hafue fundit sit gaeren igien dae Svaerede Orm: det most du tache mig for; og hafuer ieg og sat garnit nogle gange ud siden ieg fant det.

<Afsagt> Effter ofuen benæufnte beschaffenhed, Kand ike Orm Wichene findis schyldig til noegen straf heller mistanche for ofuerschreufne gaeren thj huerchen beschyldis hand for tyfriet af den mand garnit miste ey heller hafuer hand fordult det igien fundne garn langt mindre beVisis her med louglig Vidne hannem noeg/en tyfVe saeg ofuer. Huoer for hand Kiendis frj for denne beschyldning, saa ing/en i saa maaeder hafuer ham noegit at foereVende ud/en dee sielf der for Wil indstaa og effter loug/en lide.

1690: 4b

Fogden Niels Knutzøn stæufnt Torbiøeren Schieggedael til hans bøders afbetaling for begangne Leyer maael udj hans Echtestand med Brite Ommunds datter

Torbiøeren Schieeggedall møtte udj retten sagde sig ey det ringiste hafue at betaele med, og baed om at Fogden Wilde ansee hans Slætte Wilchor og handle effter samVittighed med ham etc:

Fogden Niels Knutzøn Eschede dom til hans bøeders af-betalning.

Saa frembkom for retten Niels Ræuf, af Ombuds-mendene Lars Erdal og Torbiøeren Bue befuldmechtiget; og saed udj Rette om ike hans midler og formue først burde registeris og Creditoererne schie udLeg som i boen haufde at fordre helst dee som Ombudsmend for goetzit till Huilchit Torben!! Schiegedael een stoer deel Waaer schyldig Widere paa stoed hand og formeente bøederne at følge Ombudsmanden og ey Fogden etc:

<Afsagt> Boen effter at det af dee Vedkommende louglic blifuer begiærit bøer inden maaenitz udgang rigtig registeris og ald beVislig giæld først udtaegis, det ofuerschydende saaVit hans anpart Kand Være der sig i echteschabit hafuer forseet tilKommer hans Mayest: og ey proprietarius som ey med adelighed er privilegeret effter som goetzit ey af Kongen med dee friheder ere solte L: 5. Cap: 3. V. 34.

Frem Kom saa for Retten Orm Wichene og Børje Anthonisøn der nest afVigte høste-ting Waaer anbefallit at forschaffe rigtig afreygning imellum huer andere i ofuerVærelse af de 2de dannemend

1690: 5

Joen Aslachsøn Utne, og Svend Lothe huilche og for retten udj egen persoen møtte, med foeregifuende dee ey Kunde reygne dem i mellum efftersom deeris tvistighed paa begge sider ey syntis at hafue noegen beVislighed, thj Orm Kom til goede hos Børre 2 Rdl: som resteret ham for noegen laante penger Børre hafde beKommit af ham, der imoed Kom Børre igien til goede hos Orm paa it Kiøb om noegit tømmer 3 ½ Rdl:

<Afsagt> Som paa begge sider findis urichtigkeit og den som effter dee 2de mends attest mest Kommer til goede som er Børge Anthonisøn, er fornøyet, for roelighed schyld at det eene moed det andit opløeber alt saa maa det i saa maaede med dennum Wære til endschab; og den eene iche blifuer den anden noegit schyldig.

ANNO 1690 d/en 10 Martij er holdit almindeligt {sommer} \Waaer/ ting med Jondals almue udj Hardanger paa den gaard Bergie i TorVige bygden ofuer Værende kl: Mayest: Foegit Sr: Niels Knutzøn, Laug rettis mend som saed udj retten Asgout Ougestad, Lars TørVig Lars Draege, Peder TørVig, Torgieyr Aaese; Tosteyn Toffte, Niels Bergie og Endre Eye med meenige almue som samme daeg ting søgte

Aslach Olsens bœxell Zæddel paa 1 ½ Spand smør udj d/en gaard Traae af Guldbland Børjesøn udgifuen dat: d/en 1 Dec: 1689.

Syfuer Handegaards forligelse imellum Torchild Mikelsøn og Johan Galtung. dat: d/en 23 Maj 1689.

Torgieyr Aasis kiøbe breuf paa 21 mrk Smørs Leye og 9/24 deel giedschind udj gaarden Aaese dateret d/en 1 Martij 1690.

1690: 5b

Kl: Mayest: Foegit Niels Knutzøn stæufnt Ole Mouge Ole Gundtveyt og Lars SellisVig af Jondals Sogn for dee paa fogdegaarden udj fogdens præsentz der dee om regimentschatten Kom udj taele at dee \den/ aldrig heller ike Ville betaele;

Dee indstæufnte møtte udj retten og der stæfne maalt for dem bleuf oplæst; svaerede dee jae og een deel af almuen som stoed paa gullit!! (gulvet) Huis naufne ey eygentlig kunde Vidis {suaerede jae} \at/ de haufde sagt det; men dog toeg dee sig strax igien, og sagde dee ike indtill Videre ordre Wilde betaele, og i midler tid effterlefue dee ordre dee {hafde} fra Hans høy Exellentz og Amptmanden hafde bekommit Jmidlertid Waaer der noegen som paa gulVit schulde blæsit spottelig Huoer til fogden spurde om dee blæste til ham; dae schiøed hand til Vidne at almuen blæste til ham og sloeg sine bøeger sammen at hand paa saadan maaede ey kunde betienne retten, heller forrette hans Mayest: saeger.

Kom der saa een taele og tumult blant almuen at fogden schulde hafue kaldit een af dem for een schielm; Huilche tumult bleuf stoer; at ieg motte undVige Retten til den igien bleuf stillit og i midler tid ieg kom ud paa gaarden Kom een deel af almuen til mig som soerenschrifuer at ieg schulde indføre fogden haufde kaldit \een af/ dem {alle} for Schielmere. Er saa almuen heller dee tingmend som saed Veed bordit til-spurt om det saaledis hafde sig, effter som ieg ey formedelst samme tumult Waaer tilstæde. Dae suarede Laugrettit: dee hørte at fogden suaerede almuen det Waaer een Schielm som sagde.

Anno 1690 d/en 11 Martij er udj nerVærelse af Niels Wig Joen Berje og Asgout Ougestad paa gaard/en Toffte, Tosteyn Toffte og Lars Tosteynsøn Halderaeger, om den gaard Tofftis huuse for-eenede som følger sc:!! (altså/så som) Lars Tosteynsøn til kommer 1 stabuer, 1 floor, 1 fiøes, 1 hæste stald 1 gl: schytKie 1 tredjedeel(?) udj nøst, resten af dem tilKommer Tosteyn Toffte som forligelsen imellum dem nermere forClaerer.

1690: 6

ANNO 1690 d/en 13 Martij er almindeligt Waaer ting holdit med almuen af Østensøe Schibbr: paa den gaard BircheLand; udj Kl: Mayest: Foegits nerVærelse Laugrettit som retten betiente Knut Steyne Johannis ibid: Ole ibd: Ole Brichzen Østensøe Ole Øfsthuus Gullik Bircheland Tosteyn Nesthuus og Hendrich Schieye.

<NB> Er udaf disse Laugrettis mend 4 persoener sc:!! (altså/så som) Ole Øfsthuus Tosteyn Nesthuus Hendrich Schieye og Ole Østensøe ordineret at betienne retten udj Hougne Wigs, Samson Røens; Lars Biørche, og Hans Klyfuis stæd; efftersom dee Vaare ey tilstæde og ingen udj deeris stæd fantis huoerfor een huer persoan af fogden er betalt 1 mrk.

Er saa till tinge publiceret

Lars Gulliksøns Køebebreuf paa 1/2 Løb smør udj Øfre Bircheland.

Bricht Ellingsøn haufde stæufnt Tosteyn SioeWatzøn at qvitere sin gaard for ham, som baaede Vaar nermiste odel berettigit til hans paa boende gaard Steene, huis forfædre nemblig, Brichtis qvindis forældre hafde eyet og beboed samme gaard som Tosteyn SioeVatzøn nu besidder; Huilche Tosteyn haufde til Echte Brichtis qvindis moeder Lussia Syfuers datter; der samme goedtze som nu om tvistis Weed hendis og hendis mands odels ret hafde beboet.

Brichtis eyendeel udj den gaard Steene er 3 Spand Smør 9 1/7 mrk. 2/3 faareschind 1/2 Kalschind

Der imoed frembkom Tosteyn Steyne og foeregaf at hafue een søn Ole Tosteynsøn Weed naufn deer effter hans Sl: moeder Lussia Syfuers datter hafde arfuit som af it schiffte breuf under dato d/en 30. April 86 er forClaerit at tilKomme 11 2/7 mrk. smør udj samme omtvistit gaard Steyne og formeente at hand ey med sit umyndige baeren paa een baer houf kunde

1690: 6b

udstøedis

Er saa Tosteyn SioeVatzøn tilspurt om ham gaarden louflig er opsagt hafuer hand suaerit jae. Er i lige maaeder for retten forClaerit Gutorm Steyne at bruge udj samme gaard Steyne som hen-hører til dette søster Laeg som Bricht nu steufner paae 1 Løb smør og 3 mrk. paa Huilche jorde part hand ey hafuer bøxell paae, men bruger den ikun som een forpagter; og Bricht den deel udj gaarden Kand til træde naer ham tiløster.

Formeente saa forbenæufnte Tosteyn; hand med sit umyndige baeren ey saa Kunde udstøedis; men som gaarden Vaaer stoer noch til begge deris brug hand sin brugende part i gaarden frembdelis motte beboe! og ey af een Løes og Ledig Karl udstøedis, der nu førstens Waaer udj Ehteschab forseet og ey hans Mayest: for Soldat hafde tient etc:

Er saa paa neden under teygnede maaede saegen med dem forligt.

At Tosteyn Steyne schall nyede og beholde den halfue Løbs Leye udj den Løb som nu om tvistis een half Løb smørs Leye med dee Wilchor at naar den liden søn q <q Syfuer Olsøn som er den elste søn og nermiste odel berettit> kommer til alder og {udj} \till/ echteschab heller og Hans Mayest: for soldat faaer tient effter Norgis Louf, dae der om at gaee effter Loufuen huem nermist til den er berettigit, og {hans} \Tosteyns/ qvinde huilche af naboerne er beschyldit for at Være it uroeligt mennische lefuer saa schikelig imoed og med forbenæufnte Bricht Ellingsøn, at hand ey faaer billig aarsaege paa hende at Klæge, og dee saaeledis formedelst deeris egen uroelig-

1690: 7

hed gifuer aarsaeg at bryde den Contract som nu imellum dem er oprettit.

Olle Larsøn Steyne haufde stæufnt Christj Steyne for nogle utilbørlige ord at Ole Steyne schulde hafue staaelit 1 Kalf {af} af Jacob Erichsøn Steynis floer till Vidnis byrd er stæufnt Elling Lie og Suend Schieye.

Den indstæufnte qvinde møtte ike udj retten men paa hendis Weygne hendis mand Tosteyn Steyne og Viste ike til denne saeg noegit at suaare!

Dee indstæufnte Vidne møtte udj retten men formedelst hendis ude blifuelse som saeg/en paagielder ey denne gang blefue forhørte.

<Afsagt> Det indstæufnte qvinde [mennische] sættis Laug daeg til nest holdende ting at møede udj retten! og enten beViese dee ord hun hafuer talt heller der for effter Loufuen at Lide

Der effter compareret det indstæufnte Christj Steyne foergauf at hun samme ord udj noeg/en und!! (ond) meening ike haufde sagt; til med falt hendis ord ike som stæufne maaelit Lyede men at hun haufde sagt at hand haufde taegit 1 Kalf som bemelte Jacob Steynes merche stoed paa

Saegen er saaledis af Vidnene forClaerit at Jacob Steyne merchit sig een Kalf til lige eens lyd med sin egen Kalf; nemblig suart og den tid hand fornam den ey at til komme sig gik hand til

eyer manden og gaf det tilkiende! huilchit dee begge for Retten Vedstoed baaede Ole og Jacob Steyne.

Effter huilchen gierning forbenæufnte Christj Steyne hafde sagt at Ole Steyne haufde taegit Jacobs Kalf og hans merche; huoeer for hun for retten baed Ole Steyne om forlaedelse at hand ike Vilde reygne hende det til unde!! (onde) Huoeer med saegen er greeben til endschab.

1690: 7b

Fogden Niels Knutzøn stæufnt Herbor Kallestad til 16 Rdl: afbetaling som hand hafde udgifuit til een bœxell {hos} paa Kallestad hos Sl: Hr: Elias Hermandsøn

Og hafde fogden stæufnt til Vidne Olle Tveyt, Syfuer Thole der Veed eed schulde for Claere huaed ord imellum ham og Sl: Prousten om samme handel passeret Ved Østensøe Kierche dette seeniste Sl: Prousten Waer Ved kierchen.

Paa Herbor Kallestads Veygne møtte udj retten hendis tienner Tosteyn Arnesøn og sagde at hans madmoeder ey haufde annammit af {Sl:} Fogden noegen penger, men der fogden haufde lagt sine penge Kunde hand søege dem igien

Fogden begiærte at Vidnene motte blifue forhørte til Videre.

<Afsagt> Som Norgis Loug ey tillaaeder Vidne at forhøeris udj absentz af den det paa gielder alt saa hafuer fogden at søege sin fordring udj boen effter Sl: Hr: Elias Hermandsøn huoeer gielden schall Være bunden;

Till tinge læst

Tosteyn Mæhuusis bœxell Zæddel paa een Løb smør 2 gedschind, udj gaard/en Mæhuus.

ANNO 1690 d/en 14 Martij er almindeligt Waer-ting holdit med almuen af Ulwig, Graven og Eydfjord, paa den gaard Haldanger udj UIVigs sogn, udj nerVærelse af kongl: Mayest: Foegit Niels Knutzøn Laugrettis me\nd som betiente retten Baaer Spaaneym, Syfuer ibid: Syfuer Leqven Torchield Grafuen Lars i Daelen Hans i Nedre Daelen og Torbiøren HolVæ jtem Poul Haldanger.

Frembkom saa Aschield Ouse der begiærede at lyse til tinge hand Vaaer den nermiste odell-

1690: 8

berettiget til den gaard Ouse, huoeer paa almuen bleuf tilspurt om dee Viste noegen bedre at Være til den odel berettiget dae Waer der ingen af almuen som det contradiceret.

Olle Poulson loed opbyede udj gaarden Børse til bœxell den part som Magnus Bue nu brueger udj samme gaard som hand i moed Loufuen brueger 2de Jorder; huoeer om hand her effter nermere agter at giøere tiltale paa.

Christopher Kiærlands Kiøebereuf paa en Løb smør og een huud udj gaarden Kiærland i Grafuens sogn. dat: d/en 26 Sept: 1689.

Hans Olsøns Kiøebereuf paa een half Løb smør og een tde: salt udj gaarden Odnolando!! (Audneland i Ulvik) dat: Kallestad d/en 9 Nov: 1689.

Elias Gundersøns kjøbebreuf paa it pd smør og it giedschind udj gaarden Nesseyim i UlVigs Schibbr: dat: d/en 23 Octobr: 1683.

Er til tinge forkyndit

Kl: Mayest: Foegitz Tienner Christen Sneede {der} der afVigte Waaer, sommer og høste ting haufde søgt Olle Syfuersøn Bioertveyt for een obligations afbetaling som forbenæufnte Olle Biortveyt til Peder Matzøn hafde udgifuit som af forrige tingboeg pro 89 er at fornhemme. huilchen Olle Bioertveyt effter saa mange opsættelser udj saegen! ey endnu hafuer forschaffit richtighed foer Peder Matzøn effter hans giorte løffte. Der for i mellum parterne saa leedis kient og afsagt.

<Afsicht> Som Ole Bioertveyt effter saa mange opsættelser ey hafuer schaffit afreygning med Peder Matzøn, alt saa Kand ieg ey rettere kiende,

1690: 8b

udj denne saeg end joe Ole Bioertveyt bøer at betaele til Peder Matzøn heller fuldmechtig det resterende af hans obligations Capitall som er 8te Rixdl: 4 mrk. renten som Peder Matzøn prænterer nyeder hand intit for som obligationen ey det mentionerer! huaed øfrige til taele Ole Bioertueyt hafuer til Peder Matzøn effter hans foeregifuende søeger hand ham for sit Værneting og betaeler Ole Bioertveyt d/en paa processen billige anVente omkostning.

Mouritz Kiærland stæufnt Torbiøeren Espeland for 2 Rdl: 5 mrk. for een oxen (øxe?) hand solte der kom hans qvinde til udj arfue-Lod effter hendis Sl: beste faeder Ommund Espeland. Den indstæufnte møtte ike udj retten, men bleuf foeregifuit af almuen at Være syg.

<Afsagt> Efftersom manden der indstæufnt er; Ligger syeg og ey kand suaere for sig, alt saa berøer med saegen til hand kommer til helbrede igien, og hafuer hand dae effter Loulig q <q Varsel> ud/en stæufne mael at møede udj retten! og til saegen at suaere.

Anders Opeym haufde stæufnt Karj Ols datter Leygrey for 5 Kiøer hun haufde paa Leye af kirchens Kiøer udj UlWig for huilchen Kierche Anders Oppeym Vaaer kierche Verger saed udj rette at som hand ingen Leye nu for samme kiøer udj dette aær haufde bekommit! og Vaaer at befrøchte at qvind/en ey Vaaer sufficiant her effter dem paa Leye at hafue saed der for udj rette om ike hand motte hafue frihed samme kiøer

1690: 9

til sig at taege og paa Leye sætte andre stæder Kierken til goede; og hun Være forpflicht kiøer Leyene ind/en 14 daege effter Lougen at betaele.

Paa den indstæufntis Weygne møtte Christian Røysuen udj retten foeregauf at enken haufde schikit bud til ham, {udj} den tiid hand gich til tings at hand paa hendis Veygne Vilde suaere for hende udj retten At hund hafde nu intit at betaele med, men hun haufde hellers gierne Vilje at betaele.

<Afsagt> Kierchens kiøer hafuer Anders Oppeym magt til at udtaege; om hand synis Enken ey er goed for dem paa Leye at hafue, og dem hos andre Kirchen til goede at udsætte; og Leyen hafuer hun at betaele ind/en 14 daege under execution effter Loufuen.

Helje Haaeym haufde stæufnt Thommis Thommissøn for 3 aær Sauge grunds Leye af Jndre Døssebechs saug item 2 aærers schatt af samme saug formeente der for Saugen til Jordeyeren at Være forbrut.

Forommelte Thommis Thommissøn møtte udj retten sagde sig ey moedVillig med grundeleyen at hafue inde sat men hand udj dee 2de første aær ey hafuer Vaaerit af dee Vilchor at hand den hafuer kundit betalt og det siste aær hafuer hand fundit for sig een gl: dom som til eygner samme paa stæufnte sauge grunds Leye præsten og ey Helje Haaeym heller noegen anden huor for hand effter præstens Hr: Peder Paaschis formeening som hand og udj retten produceret med grunde Leyen haufde inde sat \men paa/ Sæge!!-schatten (Sauge-) haufde hand lefuert 1 dichetou!! till (dikte/dikke = gjøre tett, tette, dytte) som Helje haufde paa grunde Leyen annammit! Præstens formeening lyede saaledis Saa som fornhemmis at Helje Haaeym Vil Veed retten

1690: 9b

hafue sig en tiltæle forbeholden, moed Thommis Thommissøn anlangende hans indhold med sauge grunds Leye for sam/m/e Døesebechs sauge som hannem ab advenant tilkommer aarlig at betale dae tienner dette til tjenstlig effterretning og op Liusning ikun denne gang, saa kortelig, at ieg formeener sogne Præsten til Gravens sogn og Præstegield, allene quo ad officium og ingen anden, enten Haaeyms opsiddere heller andre at Være rette possessor (eier, innehaver) til samme bech, og grund og der for ing/en anden ende hand den ordinærj afgiffit nyede bær, effter den endelig decision som een Velfunderet Laugmands og 6 mends dom dateret Bergen Raadstue d/en 14 Jan: 1580 mig til siger, og omstendelig formelder, i huilche henseende ieg mig hafuer under staait, it Lougligt forbud hos Thommis Thommissøn at læde giøre, som og hos dee andre interesserede schie schall paa dee inde staaende Heljes p:ntioner!! (prætentioner) hos hannem; intil hand enten med Krafftige documenter heller andre Louglige procesis Kiendelser; mig den prioritet faae(?) frae tægit. Jmidlertid træder ieg saaVit imellum den som stæufnt er og saegen etc: Hagestad d/en 13 Martij 1690

P Paschasius (Peder Paasche)

Jndlagde saa udj retten Helje Odsøn Haaeym it Kiøebebreuf paa eendeell udj d/en gaard Haaeym udj huilchit Kiøebebreuf een deel udj sauge grunds Leye bleuf mentionerit ham i lige maade tillige med den kiøbende deel udj gaarden at tilkomme under dat: d/en 7 Maij 1670.

Er saa for retten forClaeret at den sæge!! (sauge) grunds Leye hafuer Vaaerit betalt til Haaeyms eyer saa lenge noegen kand mindis, og begiærede Helje Haaeym her paa een Louglic kiendelse

<Afsagt> Thommis Thommissøn hafuer at betale Helje Haaeym inden 14 daege baaede sauge grunds-Leyen og schatten af forbenæufnte saeg saa Vit hand med rette der af til kommer under nam og vurdering tillige med

1690: 10

ald processis omKostning. Huaed tiltæle den hederlige mand Hr: Peder Paasche paa samme sauge grunds Leye effter hans missive som udj retten er produceret Kand hafue dae naar der paa Louglic stæufnis gaais der om huaed ret er

Hans Frøstad haufde stæufnt Thore Larsøn Tueyt for hand uden hans minde haufde gaait af hans tienniste nu nest afVigte sommer Larssocher tider, og Vaarit borte udj 14 daege. Jligemaaeder hafuer hand nu til ofuerflod løebit af tienniste {nu} ungefær til een 14 daege heller 3 uger siden og ey kommen i tienniste igien

Paa den indstæufntis Veygne møtte Syfuer Mæhuus udj retten! og berættit at som hans leylighed ey Waaer nu saa ledis, at hand sielfuer kunde møede udj retten, hand der for Wilde suaere for ham udj denne saeg saa ledis, at effter dj hans faeder {nu} unghæfær for een 4 ugers

tid Veed døeden afgich, og hans moeder nu som een Værløes enche ey haufde noeg/en hielp, formeente derfor hand Waaer udj Louglic forfald; og ey kunde forlaede hende udj denne hendis sorg og nøed etc:

<Afsagt> Vanseet!! (uansett) den indstæufnte hafuer noch dee forfald som billig Kunde eragtis! dog som hand udj tienniste hos Hans Frøstad er Leyet; fra Korsmis till Korsmis, bøer hand sin tienniste strax igien tiltræde! og oprætte dee tider hand i den hafuer forsømmit enten Ved sig sielf heller saa døchtig een Kall!! (karl/kar) udj hans stæd som hans hosbunde kand Wære fornøyet med; saa frembt hand ike Vil hafue forbrut saa meegit som hans halfue Løn kand beløbe halfue parten til hosbunden, og halfue deelen til hans herschab og den ham i tienniste taegis dobbelt saa megit til Hans Frøstad som hans rette hosbund.

1690: 10b

ANNO 1690 d/en 17 Martij er holdit it almindeligt Vaaerting holdit!! paa den gaard Freym udj Odde sogn i kongl: Mayest: Foegetz Niels Knutzsøns nerVærelse og Laugrettit som samme daeg sad udj retten Tosteyn Lothe Odde Alsaeger, Joen Aslaeksøn Utne; Christopher Haastabbe Gunder Alsaeger; Asbiøeren Langesætter Mons Kielsøn Alsaeger; og Torbiøeren Troenæs; med meenige almue som samme daeg ting søgte.

Joen Aschieldsøns bœxell Zæddel paa gaarden Degernes af Johannis Halversøn udgifuen. dat: d/en 3 April 1676.

Fru Zitzele Juels Kiøebebreuf paa tou Løber saltz Landschyld udj gaarden Houstveyt til Thommis Jodstad udgifuen dat: d/en 11 Maij 1689.

Johan Frimands bœxell Zæddel paa Suend Houtveyts (Houstveyts) part udj gaarden Houstveyt! til Asbiøeren Suendsøn udgifuen; dat: d/en 17 Dec: 1687.
Er til tinge forkyndit

Orm Wigene der Vaaer stæufnt at Lide dom till dette holdende ting for den tiltaele Kl: Mayest: Foeget hafude!! (haufde) ofuer ham angaaende den øx som udj ting boegen Fol: 1 er indført schulle til i daeg møde for rætten at lide dom.

Orm Wigene møtte ike udj retten! men bleuf paa robt effter Loufuen.

Der i moed møtte Kl: Mayest: Foeget; og p:tenderet (prætenderet) intit paa saegen! men loed sin saeg falde med foere Vending at hand Waaer med ham forligt

<Afsagt> Som konl: (kongl:) Mayest: Foeget ey prænderer Videre paa denne saeg; ophæfuis saegen saa Vit udj den post, i det øfrige som ing/en Widere saegen forfølger, beroer dermed til nermere søgning! og Ejer manden annammer til sig igien den borte-blifuende øx Huem som louglic her effter agter paa

1690: 11

den at taele dae forfølger hand med stæufne-maal saegen som Lougen formelder saa schall Kiendis udj som ret og forsuarligt er.

Kl: Mayest: Foeget stæufnt Olle Jærantzøn Mæland at hand schulde hafue beVist Gundele Knutz-datter usømmelighed, i det hand Wilde hafue sin Vjlie!! (vilje) med hinder; huilchit hun ey ham Wilde tillæde etc:

Qvinde menniskit med huilche hand schulde Vilde hafue øfuit saa-dan ubluhed med, møtte udj retten og Vedgik at hand \hafde Vildit/ øfuit saadan begiæring med hende men hun det aldrig med ham haufde sambtøcht! og sagde hun det at Være 5 ganger som hand saadant hende haufde anmoedit om Wiste udj retten 2 skl; som hand hende hafde gifuit den tid hand anmoedit hende om det.

Den indstæufnte møtte udj retten nechtit aldeelis denne hendis beschylding og med eed om det ham motte tillaedis gerne Vilde benæchte, og til kiende gaf at som hand Waaer paa dee Veye og Vilde begifuit; sig udj echteschab! hun der for hafde løyet ham saa dant paa, det at spilde.

Det indstæufnte qvinde mennische beKiente for retten at Ole Jiærandson haufde handlit saa schammelig med hende at hand hafde refuit alle hendis Klæder af hende; med mange andre schammelige ord; men Kunde det dog ike beViese.

Olle Giærandson eschede dom udj saegen effter Loufuen efftersom hans Welfære beroer udj samme saeg beViste og for retten at samme qvinde mennische aldrig haufde Waaerit til Herrens naedere og kommen af it løst selschab som huerchen kiender gud heller sin neste. Kl: Mayest: Foeget begiærede dilation og opsættelse udj saegen til nest holdende ting at hand bedre om den Kunde inqvirere;

1690: 11b

<Afsagt> Effter den indstans som fogden giøer udj denne saeg beVilgis opsættelse! til nest holdende {høste} \sommer/ ting! til huilchen tid hand fører udj rette, huad til samme saegis oplysning kand tienne; huor imoed hand blifuer forpflichtit dette indstæufnte qvinde mennische Ved ordre at laede holde tilstæde indtil saegens endelig ud draeg og parterne den udj egen persoen at comparere endelig dom at anhøre.

Kl: Mayest: Foeget stæufnt Lars Ølfuersøn Tveyt, for hand hafde schieldit Olle Tolleyfsøn Lothe for een tyf.

Den indstæufnte møtte udj retten; sagde sig at det Waaer lidit til giort hand Vaaer druken, og for det øfrige dae hand blef til spurt om hand Wed gich det nu sagde hand jae og det 2de gange at hand det bejaet med saa danne ord jae ieg haer schieldit ham for een tyf.

Lars Tveyt der hand bleuf til spurt; huor med hand sin beschyldning Vilde beViese sagde hand sig det at Vilde beVise med effter schrefne Vidne Helje SandWen Torgier SandVen og Elling Wastun.

begiærede opsættelse til nest holdende ting, og tyfuerjet schulde Være it støche Lærrit.

<Afsagt> Lars Tveyt gifuis tid til nest holdende ting sine Widne at føere udj denne saeg og dae gaais dem i mellum effter ret og billighed.

Foegeden stæufnt Knut Bleyæ til fire Rdl: af betalning som hand for Gertrud Syfuers datter udj Leyer maals bøeder haufde caveret.

Den indstæufnte møtte udj retten Weed gich at hand haufde caveret, for hende og lofde

1690: 12

til høsten at betaele.

<Afsagt> Den indstæufnte hafuer at betaele inden 3 uger dee paastæufnte 4 Rixdl: under medfart effter Norgis Louf

Lænsmanden Torbiøeren Troenæs haufde stæufnt Ragnilde Tostejns datter for Leyer-maal med sin hospud!! (hosbund/husbond) Magne Jisberg. Huilche Magne til foren 2de gange med

Leyermaaell udj sin echtesKab sig hafde forseit og dette nu udj hans Enke mands sæde; og Waaer samme Magne Jsberg rømmit Lænit Veed dom som ham dertil for sine begangne forseelse til holt saa samme Leyermaal er begangit udj den tid hand op \holt/ sig her udj Lænit effter at dom paa ham Vaaer gangit

Dette indstæufnte qvinde mennische møtte udj rette Weedgich gierning/en.

<Afsagt> betaeler sine bøeder effter Norgis Louf heller og straffis med fengsell paa Kroppen.

Germund Apell stæufnt Olle Heeng og Lauritz Tveyt til af betaling for den Jagt de haufde forkommit for ham nu afVigte høst paa bye reyse.

Og forClaerede Germund Apell at hafue Kiøfft Jagten for 27 Rixdl: af Fogden prænterede først sin Jagt og siden fragten med omkostning hand paa den haufde giort der beløb sig in allis til 30 Rdl:

Dee indstæufnte møtte udj retten Kunde ike fraegaa Jagten Vaaer dem joe Vell i alle maaeder Lefuert og dee den af ham haufde hyerit, bøed hannem strax til betaling 27 Rixdl: helten!! (halvparten) at betæle nu strax og helten at betæle til sommeren.

Germund Apell begiærede dom udj saegen og formeente at hand ey burde tæge schade og hans penge til hannem strax betaelis, efftersom hand sielfr sæd udj schyld hos fogden der-for, og befragterne

1690: 12b

Ved deeris uagtsomhed, Vaaer aarsaege at Jagten bleuf borte.

<Afsagt> som befragterne, sielfuer giøer bud paa 27 Rdl: men beKlaeger sig ey at hafue Wilchor det nu strax at betæle; alt saa er ey ubilligt de med betaling gifuis dilation paa denne maaede at halfue parten betaeler dee strax effter deris bud udj retten, den anden halfue deel gifuis dem frist med til sommeren Olaj tider! og suaerer een for alle og alle for een til denne saeg af befragterne; effter som dee hafuer begge \Værit/ een sindit, baaede udj fragten og udj budit, og beholder befragterne der imoed Jagten og giøer sig den saa nøttig som dee bæst kand; til forsechring at pengene blifuer betalt, dae strax alle deris eyende midler til forsechring for sam/m/e schyld huoer dee er heller findis kand.

Andfin Persøn haufde stæufnt Ole Jonsøn og Helgie Berven for noeg/en rætt udj den gaard Bervæ som hand sig nu til-eygnit med forregifuende hand haufde arfuit nogle mrk med goetz paa hans hustruis Veygne udj Hangestad (Haugestad) og Loffthuus. Huilche gotz hans qvindis broeder haufde solt baaede sin egen og søsterens deele udj og Kiøfft igien der for goedtz udj Berven; Huoerfor hand formeente at nyede sin andeel udj ofuen benæufnte gaard men beViste her till huerchen breuf heller Vidne.

Olle Jonsøn og Helje Berven møtte udj retten forClaerede at hafue brefue og beVisligheder paa deris goedtz men som dee ike Nu Vaaer stæufnte med deeris brefue udj retten, hafde

1690: 13

dee ey heller tægit dem udj retten med sig, men erbøed sig dem udj retten at Vise til nest holdende ting

<Afsagt> Begge parter baaede den stæufnende og de stæufnte, hafue til neste rettis daeg deeris brefue og beVisligheder! at føere udj retten; heller og loughlige Widne, huoer brefue ike er til stæde; huoer effter dae schall dømmis og kiendis

Olle Poulsøn \stæufnt/ Johannis Mochestad paa hans husbondis Johan Frimands Veygne for landschyld og rettighed; som hand nu udj mange aers tid haufde sat inde med der beløb sig til penge 24 Rixdl: formeente derfor hand burde betaele effter Lougen og om imoed forhaabning der ey schulde findis middel til udLæg hand dae at entVige sin gaard, efftersom \hd som/ (hand som) ombuds mande ey lengre {sine midler} paa dee Wilchor ham gaard/en Kunde betroe.

Johannis Mochestad møtte udj retten Veed gich at Være Frimand een stoer deel penge schyldig og baed om dilation.

<Afsagt> Uanseet den indstæufnte ey frae gaaer gielden dog allige Vell behøfuis een Special reygning paa schyld/en Huilche naaer udj retten forschaffis schall her paa kiendis.

Jens Schieldrup haufde stæufnt paa Margrete Sl: Knut Leems Veygne Haaken Strand udj Odde til een deell bogs schylds af betaling der beløb sig till penger 12 Rdl: 15 skl.

Haaken Strand møtte udj retten Veed gik gielden og begiærede dilation.

<Afsagt> betaeler inden 6 uger under nam og vurdering udj hans boe effter Norgis Loug.

1690: 13b

Oluf Poulsøn paa hans husbondis Veygne loed fredlyse Huus schoug.

Jlige maaeder loed hand opbyede den part udj Lutrum som Engelbricht nu beboer om noegen den for bøxel og landschyld Vilde bruge

Høy ædle og Velbaarne Hr: Amptmands; Resolution paa Helje Urens andraegende, angaaende den liden platz udj Kintzervigs-Sogn beliggende, kaldit Uren at hand den schulde nyede for schat og afgifft, og den effter Lougen schall sættis for schatt. dat: Bergenhuus d/en 18

Octobr: 1689

er til tinge læst.

ANNO 1690 d/en 23 April er almindeligt Vaaer ting holdit med L: Closters almue udj Nordhor Lhen paa den gaard Nedre-SandVen udj Vasherrit effter schreufne Laugrettis-mend betiente Retten. Syfuer Hamre. Magne Kaeland. Anders Larsøn Atlestad. Lars Hambre. Jens Kaeland. Børre Stien. Rasmus Hougland, Hans ØsteVold. Mikel Walland.

Kl: Mayest: allernaedigste udgangne schatte Forordning for itzige aær 1690: er for almuen lyedelig læst og publiceret.

Rasmus Poulsøns bøxell Sæddel paa 3 Spand smørs Ley!! (Leye) og 3 Spand hud udj gaarden Houfland af Ombuds manden Peder Pedersøn udgifuen den 16 Martij 1690.

Oluf Monsøns bøxell Zæddel paa it pd smør 1 3dje deel faer udj gaarden Øfre Saxstæd (Øvre Sagstad i Meland) af Ombuds manden Peder Pedersøn udgifuit.

Ombuds manden Peder Pedersøn stæufnt Anders Bartrum til sin rettigheds af betaling. stæufnemend Lensmanden Mons Pedersøn og Jens Kaland.

1690: 14

Den indstæufnte møtte ike udj retten.

<Afsagt> Den indstæufnte gifuis Laug daeg til nest holdende ting. Huoer dae om saegen forfølgis schall i den dømmis

ANNO 1690 d/en 24 April er holdit almindeligt Waaer og Saegeting med L: Closters almue af Ous Schibbr: udj Sundhor Lhæn paa L: Closters hofuit gaard Soeren mend som retten betiente Niels GiæreVigen Niels og Ole Tøsdall, Winsians Moeberg Rasmus Suøffteland Mons Ulwen Niels GrindeVold og Joen Strøene.

Kl: Mayest: allernaedigste udgangne schatte forordning paa itzige aær 1690 er lydeligen for almuen læst og publiceret

Ole Halfuaarsøns bøxell Zæddel paa halfandit Spand Smør, og halfandit Spand huud udj gaarden DybeWig dat: L: Closter 88 (1688) d/en 30 Novembr: af Sr: Peder Pedersøn udgifuen.

Joen SõeVigen stæufnt Lauritz Røen for een Smidje stædje!! (Smidje steen = ambolt) der Vaaer kommen udj udlæg paa Anna Ols datters tienniste løn effter hans Sl: Formand, Huilchen stædje hans qvinde Lisbeth SõeVigen udj hendis enche sæde hafde laant ghedagte Lauritz Røen og Waaer den kommen til schaede at den eene nabben Vaaer af ham brut. Den indstæufnte møtte udj retten Kunde ike nechte at stædjen joe udj hans Være Vaaer kom/m/en til schaede haufde og lefuerit den til smedden at forferdige og Vaaer den nu flux bedre end den Vaaer tilforne

Joen SõeVigen beViste for retten at hafue igien løst steen af smedden for 8te mrk og af smeden at Være paa mint saa frembt hand ey løste den da smedden at Vilde selge den til Huem den Vilde Kiøebe effter som Lauritz Røen som den hafde lefuerit ey med arbejds Løn Vilde sig indstille og hafde hand betalt 4 mrk til een ny pig paa den at laede giøre der for uden.

1690: 14b

<Afsagt> Lars Røen hafuer inden 14 daeger at betaele dee 8te march som Joen SõeVigen paa steen udj arbejds Løn hafuer smidden, med betalt men huaed steen effter Lars Røens foeregifuende er bedre end dee 8te mrk forbedret, og Joen SõeVigens 4 mrk som hand af sine egne penger hafuer til dentz reparation til een ny pig paa den at sætte som ey Vaaer paa den der den bleuf udlaa\n/t \udlagt/; det kommer den indstæufnte igien til goede.

ANNO 1690 d/en 25 April er holdit almindeligt Waaer og Saegeting med L: Closters almue paa den gaard Ochland udj Ubdals!! (Opdals/Uggdals) Schibbr: i Sundhor Lheen Laugrettis mend som retten betiente Johannis Ochland Haaegen Bioenæs, Arne Jldholm Ola Mæling Niels Wespestad; Anders Mæling, Ole Germundsøn Heye Størch Gilland.

Kl: Mayest: allernaadigste udgangne schatte forordning for itzige aær 1690 er for almuen lydelig læst og publiceret dat: d/en 27 Jan: 1690.

Kl: Mayest: allernaadigste udgangne Forordning om Kop og ildstæd schatten udj Norge for itzige aær 1690 dateret Kiøbenhaufn d/en 15 Febr: 1690.

Fremb kom saa for retten Elling Størchsøn Bleynæs der beklægede sig at hafue Værit indsat paa Slottit udj forVaering 1 maenit!! (måned) og 2 daeger ey Vidende huor for Erbøed sig der for til sit Verneting at suaere om noeg/en nu Vaaer Ved handen! dee dae Vilde gifue ham saeg/en og effter til spørgelse huem hand haufde Laedit sætte, suaerit hand det

1690: 15

ey at Vide men Minch von Høfuen!! (Køfuen) Vaaer den som hannem haufde underholdit i meeden hand sat, og bleuf hand løes gifuen ud/en noegen forgaaende dom.
Er tilspurt Videre om hand Minch von Køfuen!! (Høfuen) heller noeg/en anden til denne tid haufde varsel gifuit Dae hafuer hand Suaerit at hand ike noegen haufde varslit men hans begiæring Vaaer ikun denne at motte protocoleris Hand Klægede den uræt hannem Vaaer Vederfaerit, og Vilde fornhemme om noegen nu møtte paa dette hans Værneting \der/ Vilde gifue ham saeg.

Lænsmanden Johannis Ochland haufde stæufnt Peder og Clemmit Tiærnaglen til betaling for ting holdit i dette Vaaer 1690 prænteret 4 Rdl: som Laugrettit i det ringiste saa ledis taxeret.

Af dee ind-stæufnte møtte ingen udj retten.

<Afsagt> Dee indstæufnte gifuis Laugdag til nest holdende ting at møede udj retten til saeg/en at Suaere heller og ud/en Videre stæufne maal dom at Lide.

ANNO 1690 d/en 30 April er holdit almindeligt Waaer og Saege-ting med L: Closters almue udj Hardanger paa den gard!! (gaard) Jndre-Giødnou udj Hardanger udj Kintzervigs-Sogn. Effterschreufne Laugrettis mend betiente retten. Knut Bleyæ; Trond Hildall; Elling Sæxæ, Haldoer Langesætter, Ommund Oppedall, Philipus Ulgenæs, Gunner Ringøen! og Poul Oppedall.

Effterschreufne hans Mayest: brefue er for almuen lyedelig læst og publiceret.

Kl: Mayest: allernaadigste udgifne schatte Forordning for itzige aær 1690 dat: Kiøb: d/en 27 Jan:

1690: 15b

Kl: Mayest: allernaadigste udgangne Forordning om Kop og Jldstæd schatt dat: d/en 15 Febr: 1690.

Sambson Olsøns bøxell Zæddel paa 3 spand smør udj gaarden Frøenæs i Ullemsuang!! \Schibbr:/ beliggende L: Closter til høerig dateret Oppedall 1686 d/en 23 Octobr:

AsKild Ellingsøns bøxell-Zæddel paa een Løb Smørs Leye udj gaarden Sexæ L: Closter till høerig dat: 85 (1685) d/en 25 Febr:

ForValteren ofuer L: Closters goetz, Peder Pedersøn haufde laedit stæufne Anders Egeland for Slaugsmaal med Elias Nætteland

Den indstæufnte møtte ike udj retten.

Lænsmanden Ole Lioenæs beViste med een Zæddel i frae forbenæufnte Anders under hans egen haand men i\n/g/en dato at hand Vaaer stæufnt.

<Afsagt> Møeder til nest holdende ting; og Suaerer udj retten saa frembt hand ike for sin forsømmelse Vil hafue tabt saegen.

Jligemaaeder stæufnt Helje og Torgieyr Sandven for saug-tømmer som Helje og hans Søn Torgieir ulouglig frae \Daeniel Alfsøn/ {ham} schall hafue taegit effter Daniel Alfsøns schriftlig begiæring til Ombudsmanden. dat: d/en 5 Jun 89

Paa den indstæufntis Veygne møtte udj retten alleene Torgieyr SandVen. Wilde aldelis ike Veed-staa og suaere til den saeg med forgifuende hans stif faeder Helje SandVen Waaer den som hafde befallit ham at føere forbenæufnte Tømmer til saegen!! (saugen), og hand samme tid at det schieede og Vaaer udj Hans faeders brøed og tienniste

Christen Danielsøn møtte udj retten paa sin faede\r/s Daniel Alfsøns Veygne berettit at hand for sin {faeder}

1690: 16

Egen persoen og for sin faeder allereede med Helje SandWen Vaaer forligt og Vel foreenit efftersom hand haufde laafuit ham betaling for tømrit som Vaaer ikun toe saege stocher er tilspurt om hand tilstoed brefuit paa sin faeders Veygne som Ombuds manden lagde udj retten Suaerit hand joe men forClaerit det at Være it misttaeg af Helje SandVen som forbenæufnte Helje sielfuer for ham hafde berættit! J lige maaede berettit at Helje SandVen Sielfuer haufde som ofuen er næufnt Wed standen \at hafue/ taegit tømmerit og lat føere paa saegen og Torgieyr SandVen at Være der udj uschyldig.

<Afsagt> Dersom Fogden heller ForValteren ofuer L: Closter Widere Will denne saeg Ved Loug og ret forfølge som hand nu for rættten gifuer til Kiende. Dae hafuer Christen Danielsøn til nestholdende saegeting som af Ombuds manden blifuer berammit at giøre udførlig forClaering om samme saeg; om hand ike sielf der for Wil indstaae til samme tid fører hand udj retten sine Vidner som udj den paa giældendis nerVærelse schall examineris til Huilche tid hand bøer hafue Louglig Warsell siden gaais dem imellum effter Lougen.

Schergeant Elling Olsøn af Strandebarm hafde stæufnt Engelbricht Christophersøn Koltveyt at forClaere huaed beVislig heder hand Kunde føere ham paa for tyfuesaege! for huilchen hand haufde schieldit ham! etc:

Den indstæufnte møtte udj retten og indgauf sit schriftlig indleg paa det stemplit papier No: 10 i Huilchit hand baed om forLaedelse og erCleret Elling Olsøn at hand aldelis intit! End alt erligt og schikeligt Wiste med ham effter detz Videre formelding. dat: Lioenæs d/en 28 April 1690. Huilchit for Retten er læst og paaschreWit

Er saa Elling Olsøn {med hannem} i effterfølgende maade med hannem foreenit

1690: 16b

At hand saa Vit for sin persoen formeedelst den indstæufntis gl: graa Haaer og mange gotfolchis forbøn, hafuer effterlat ham huaed hand i saa maaede af Jfrighed og alderdombs Svaeghed hannem usandferdelig hafde tiltalt! effter hans erClerings nermeere formeld men om i fald hans officerer det ey Vilde Concentere heller hand derfor schulde komme udj

noeg/en uLeylighed dae saegen at staa ham lige aaben og betalte saa Engelbricht Koltueyt ham for paaførte omkostning udj penge 2 Rdl:

ANNO 1690 d/en 13 Maij er almindeligt restantz og saege ting holdit med Kintzervigs Ullemsuangs!! og Oddis almuer paa den gaard Willuere udj Ullemssuangs!! sogn huor dae saed retten effterschreufne Laugrettis mend. Olle Olsøn Alsaeger Arne Vienæs, Mons Alsaeger, Odde Alsaeger, Suend Lothe Ommund Loffthuus og Asbiøeren Langesætter med Torbiøeren Troenæs.

Olle Jonsøn Jostad hans gafue breuf til sin søn Helje Berven paa een half huud udj gaarden Øfre Berven. dat: d/en 12 April 1690 er til tinge læst og publiceret.

Tosteyn Ommundsøns bœxell Zæddel paa een half Løb smør it bukschind, udj gaarden Mochestad. dat: d/en 22 Jan: 1690.

ANNO 1690 d/en 18 Junij er ting holdit med Jondals almue paa gaarden Hougén udj Jondals schibbr: i Hærrene i nerVærelse af effterschreufne Laugret Gullik Bircheland, Olle Birchsøn

1690: 17

Østensøe Lars Schaaelen, Ole Ommundsøn Steyne, Lars Biørcke Hans i Klyeve Knut Steyne og Lænsmanden Ole Moe! som for den borteVærende Johan/n/is Steyne saed udj retten.

Huor dae kongl: Mayest: Foegit Wed schrifftlig stæufnemaael, haufde stæufnt Ole Moge heller Ole Handegaard, Ole og Niels Underhouen Endre i Wig Lars Bircheland Torbiøeren Bache Torckield Huidsteen Niels Qvaele soldat Sambson Tosteynsøn Sambland Peder Johannissøn Flatebøe Ole Præstgaaer og Gutorm Molven for den ruptur seeniste afVigte Vaaerting paa d/en gaard Berge d/en 10 Martij bleuf øfuit stæufningen dateret d/en 12 Junij 1690.

Till samme tid og stæd effter stæufningens nermere tilhold Waaer Vidner udj denne saeg stæufnt der Vaaer først Laugrettit som samme tid Baa!! (paa) Bergies ting stue Vaaer til stæde og Waaer Lars TørVigen Asgout Augestad Lars Draege Peder TørVigen Niels Bergie Tosteyn Tupte Torgieyr Aaese og Endre Eye Jtem Fogdens Tienner Christen Sneedé og Jens Shiedrup (Schildrup).

Dee indstæufnte møtte udj retten, iligemaeder for-indførte Widne! Dae fær end Vidnene kom til forhør, bleuf fogden og almuen med hinanden forLigte! Huor for til Videre udj saegen søegis; intit Kand kiendis! efftersom ing/en for saegen staaer.

ANNO 1690 d/en 25 Junij er holdit almindeligt sommer ting med Jondals almue paa den gaard

1690: 17b

Eegen (Eiken? i Jondal) udj Hærene effterschreufne Laugrettis mend saed udj retten Lars Pedersøn TørVigen Peder Pedersøn ibidem Tosteyn Toffte Niels Berge Lars Draege Torgier Aaese Endre Eye og Lars Eye q <q sidder udj retten f/or Asgout Ougestad>

For Retten er læst og publiceret Kl: Mayest: allernaedigste anordning om kierchernis rettigheder der her effter af kierke Veygerne schall opbæris og Kl: beenaedninger som paa kierkens indKomb-[ster?] hid til dags till noegen particulaer persoener Kand Være udgifuit her med gansche at Være ophæfit dateret Hafn: d/en 26 April 1690.

Tostein Tostensøns Tofftis kiøbe-breuf er till tinge publiceret paa 1 pd smør og 1/3 udj een huud i den gaard Toffte i TørVige bøyden. dat: d/en 10 Martij 1690

Johannis i Wig hafde stæufnt Syfuer Handegaard for hand ey hafuer Wildit betaele til ham Landschyld for det aær 1687 for Huilchit aær Johannis i Wig schall hafue betalt odels schat af samme gaard

Paa Johannis i Wigs Weygne møtte hans Suouger Niels i Wig i Retten Wiste ike at giøre forClaering Huerken for huoer meegit Syfuer Handegaard Waaer stæufnt heller

1690: 18

for Huaed aær hans Værfaeder Johannis i Wig fordrif Syfuer Handegaard Landschyld; ey Heller Viste Ole Underhoug der om at giøre eygentlig forClaering som Syfuer Handegaard schulde hafue stæufnt! og sagde hand sig at Være alleene den tid hand stæufnit ham! og At hafue ingen med sig

Syfuer Handegaards broeder Torbiøeren BaKe møtte paa sin Broeders Veyne!! (Veygne) udj retten. Wiste intit til saeg/en at Suaere! effter som hand ikun Waaer om beedit at i rette legge een liden qvitering fra Monsr: Johan Galtung paa een Løb Landschyld smør

<Afsagt> Naaer Louglic udj denne saeg blifuer stæufnt hafuer parterne paa begge sider nermere om saegens besKaffenhed at giøre forClaering! før her udj noegit Kand Kendis.

ANNO 1690 d/en 25 Junij!! d/en 27 Junij er holdit almindeligt sommer og Saege ting med Østenøes!! (Østensøes) schibbr: almue paa den gaard Næteland huoer effter schreufne Laugrettis mend Saed udj retten q <q sidder udj rette for Ole Bierche> Suend Schieye Gullich Bircheland Sambson Røen Ole Steyne Trond Røchen q <q f/or Lars Røchen> Hans i Klyfue, Johannis Steyne Knut ibid:

1690: 18b

Sambson Røens breuf paa hans myndlings Gunder Pedersøns midler er for retten læst og publiceret dat: 90 (1690) d/en 21 Majj

Tosteyn SandVe\n/s bøkell Zæddell paa een Løb og 9 mrk smør udj gaarden Kallestad dat: d/en 16 Majj 1690.

Kongl: Mayest: foegit stæufnt een deell af Østensøes schibbr: almue, Giørgen Bircheland Giørgen Fosse, Aslach Fosse og Lauritz Tveyt, for dee ike Wilde effter tilsigelse giøere arbeyd til fogdegaarden og formeente dee for moedVillighed i straf burde anseis, Dee indstæufnte møtte udj retten Weedgik at Være stæufnt; og Jlige maaed at Wære udj arbeyd paa Fogdegaarden tilsagt! men som dee Waaere udnæufnte til og fra Kierche at Være udj Præstens schytz og derfor for ald anden arbeyd og schytzferd at blifue forschaenit formeente dee ey til fogdens i rættelse!! (rættesettelse) Videre hafue at suaere; <Afsagt> Efftersom dee indstæufnte suaerer arbejde heller fløttning til Præsten blifuer dee frje for ald anden arbeyd heller fløtning proprietariens for beholden.

1690: 19

Stæufnt i Lige maaede Lauritz Soldal, Biødne NeereVig, Syfuer NeereVig, Knut Moe, og Børje Walland; for forsømmelse udj by fløtning med Kongl: Schatter, end dog dee for betaling af schafferen Vaaer tilsagt Schafferen Matz Syfuersøn møtte udj retten Ved gich ofuenbenæufnte persoener for betaling med schattens byefløtning Louglic at Være tilsagt; Dee indstæufnte møtte i Lige maaeder; foereVente at det Vaaer paa dee tider dee Vaaere udj der[is] <Vaar->arbejde! og de ey haufde leylighed at reyse udj fløtning. <Afsagt> Efftersom Norgis Loug utrøchelich mentionerer schytz schall schiee naaer for betaling adVaeris, og denne schytz udj serdeelished Kongl: skatters leverantze angaaer! alt saa bøer een huer af dee indstæufnte bøede udj fløtnings forsøm/m/else, Een half Rdl: tillige med processens omkostning.

ANNO 1690 d/en 30 Junij er almindeligt sommer og saege ting med Ulvig Gravens og Eydfiords almuer paa den gaard Wamben udj Ulvig! Huoer dae effterschreufne Laugrettismend saed udj retten Baaer Spaaneym; Laers i Daelen, Ole Sygnistveyt Hans i Daelen Torbiøeren Holvæ Syfuer Spaaneym Poul Haldanger og Syfuer Leqven.

For almuen er publiceret Kl: Mayest: naaedigste udgangne anordning om kierchernis rettigheder som effter aller naaedigste Kl: beVilgning til nogle particular persoener Kand Være udgifuit! at dee her effter gan-

1690: 19b

schee schall Være ophæfuede og Kierkenis Verge dem till reygenschab at opberge. Hafn: d/en 26 April 90.

Olle Torchielsøns maegeschiffte breuf paa 1 ½ Løb 16 mrk smør udj gaarden Ouse i Hardanger i Ulvig sogn dat: nedre Waaege d/en 31 Jan: 1689.

Dagfind Hansøns bøxell Zæddell paa ½ Løb smør 1 bukschind udj gaarden Lisebreche

Mikel Erichsøns bøxell-Zæddell paa paa!! 1 pd 10 mrk smør 1 bukschind udj gaarden Lindebreche

Fremb kom saa for Retten Dreng Olsøn tiend Kl: Mayest: for Soldat og nu til holdende paa yttre Bue udj Hardanger baeren-føed i Grafuen sogn her samme stætz paa Lille Grafuen der hafde laedit i retten Kalde Poul Hougse boende paa den gaard Hougse i Grafuens sogn og KierKe Verger der samme stætz Jlige maaede Johannes Syfuersøn Boende paa Traae der sam/m/e stætz Huilche begge toe med baager Eed vant; at Sl: Giørgen Biørensøn der døde paa Bergenhuus i hans Mayest: tienniste \og fød i Hallingedall/ aær 1645 aflede med een qvinde her udj schibbr: heeder Drengs-Jngeborg 2 sønner naufnlig Germund Giørgensøn som nu u\n/gefær er 13 aær og Ole Giørgensøn 12 aær der begge nu

1690: 20

ere i lefuende lifue den eene hos sin fattige moeder den anden er hos soerenschrifueren her sammestætz saa disse 2de bøeren er den Sl: mands Ekte fødte bøeren Huilchet den hosVærende almue med dennem bekræfftit!

Hans Olsøn Odnolande stæufnt Syfuer {Li\n/de}Lisebreche tilforen boende paa Odnoland for hand ike Wil tillæde ham at føere udj det sell!! (sel/stølshus) som SædWanligt hafuer Vaaerit brugt under Odneland meer end 50 aærs tid; og Samme sell stoed paa Juer!! (Iver) Spaaneyms grund end dog bubeyte er fellis saa hafuer dog Odnelands opsiddere hafft det med minde af Spaaneyms mand/en.

Den indstæufnte møtte \ike/ udj retten men Helje Haaeym stoed paa hans Veygne i rette og erbøed sig for ham at suaere! Huilchit Syfuer LindebreKes!! (Lisebrekes?) qvinde begiærit som paa hendis mands Veygne Vaaer kommen til tings! effter som hand Vaaer suaeg og holt Ved Sengen! Suaerede derfor forbenæufnte Helje Haaeym at Syfuer LisebreKe den tid hand kom til Odnelande hafde kiøfft sællit af hans formand og det ey hørte til gaarden, men der Vaaer 1 gl: sæl som Vaaer ned-raandit!! (-raadnit) og forfaldit det gaardens rette sell; og formeente Hans Odnelande burde holde sig til samme sæl! og læde Syfuer beholde det som hand for sine penge haufde Køfft. nu itzige Vaaer er Syfuer Lise-

1690: 20b

breche Ved mindelse ud af Hans Odneland som odels eyere til samme gaard fløt fra Odneland til LisebreKe.

<Afsagt> som Sællit i saa lang sammelig tid hafuer fult Odnelands opsiddere! og der forud/en for Retten beWisis at det sell som eygentlig gaarden schulde til Kom/m/e af schiødis løes hed er forraadnit, dae til Kom/m/er det om tvistit sæll Odnelande endnu som til foren. dog at Hans Odnelande er med grundeherrn udj minde. Heller og fører sellit frae stædit effter Lougen! Thj her ald deel is ingen beVisligheder før is som berætter Syfuer Lindebreche!! (Lisebreche?) noegen deel i det.

Fogden stæufnt Ole Westeym Suend Haegestad Giørgen Leqve for moed Villighed i at schytze ingen møtte! Huoer for gifuis Laugdaeg til nest holdende ting

Hans Odneland stæufnt Endnu Syfuer Lisebreche for hand ey hafuer udKiørt mødingen paa gaarden og den effter Lougen giøedit.

Den indstæufntis qvinde møtte udj retten formeente sig ey at Være plichtig møegit at ud føere efftersom det ey til forne haufde Værit udj brug til med bleuf ey om talt at hun gaarden schulde giøede der afhandlingen imellum dem schieede at Syfuer schulde qvitere gaarden.

<Afsagt> Syfuer Odnelande bøer at betæle Hans Frøste for hans arbejde paa møegit baaede med

1690: 21

udkiørsell og arbejyd effter mends sigelse tillige med processens omkostning.

Jver Spaaneym Stæufnt hans Naboe Baaer Rikoldsøn Spaaneym for toe rixdl: 3 mrk 4 skl Olle Odsøn haufde lefuert till Jver Spaaeneym at hand till den indstæufnte Baaer Spaaneym paa hans Veyne schulde lefuere. Huilche fornæufnte penge Jver Spaaneym for retten Veed stoed til Baaer at hafue lefuerit.

Den indstæufnte møtte udj retten frae gich at hand ald deel is ingen penge af ham haufde bekommit!

<NB> udj det ofuen indførte er forseet thj Jver Spaaneym for retten berætter at Olle Odsøn haufde befallit ham at lefuere samme penge til hans søn Syfuer Spaaneym og sagde Olle Odsøn den tid hand lefuerte Jver pengene at hand Vaaer schyldig noegit til Baaer Spaaeneym, og hand beklægede sig ey at hafue penge til ham, dae spurde Jver hannem om hand schulde betæle til Baaer pengene huor til hand første suaerede at Vilde tæle med Syfuer Spaaeneym Jmidlertid Schall Jver hafue lefuert disse penge til Baaer Spaaeneym. Baaer Spaaneym der imoed sagde aldeelis ney at hand ey Vaaer Vitterligt at ha-

1690: 21b

fue annammit en schilling paa dee maader af Jver, Vilde og ey giøre ham dem got, og berættit endnu Videre Jver Spaaneym at Olle Odsøn schulde hafue sagt til ham, at Baaer schulde annamme rente af pengene det ofuerschydene schulde hand lefuere ham igien naaer dee kom till Kierchen.

Der imoed sagde Baaer Spaaeneym at det ey Vaaer ofuer 1 Rdl: hand Waaer \hos/ Ole Odsøn haufde at fordre og hand aldrig om noegen rente med Ole Odsøn sVaaer!! (Vaaer?) forLigt begiær it og ing/en rente af ham.

<Afsagt> Den paa beraabte Ole Odsøn faaer til nest holdende ting at komme udj retten og her om at giøre udførlig forClaering før her udj Kand Kiendis

ANNO 1690 d/en 3 Julij er almindeligt sommer og saege ting holdit med KintzerVigs UllensVangs og Oddis almuer paa den gaard ThoKeym udj Odde sogn, Laugrettis mend som saed udj retten Waaer Torbiøeren Troenæs Asbiøeren Langesetter Poul Urem Christopher Haastabbe Gunder Alsaeger; Joen Qvalvigen Odde Alsaeger, og Arne Wienes.

For almuen er publiceret Kl: Mayest: aller naaedigste anordning om Kierker-

1690: 22

nis ind kombster som til een heller anden particulier persoen udj serdelished kand Være beVilgit og forpagtit! at dee effter allernaadigste Hans Mayest: Vilje nu ere op hæfuede. dat: Hafnie d/en 26 april 1690.

Heyne Odsøns bøxell Zæddel paa half anden Løb smørs Leye udj gaarden Lothe i mittun dat: 4 April 1690.

Er saa først fortaegit den saeg imellum Ole Lothe og Lars Tveyt som p: 11 nermere giør forClaering om

Olle Lothe møtte udj retten! men Huerken Lars Tveyt Heller hans Vidne møtte og er forClaerit at Hand Vaer een soldat og derfor ike udj retten Vilde møede
<Afsagt> Den beKlagte Ole Lothe som hand ingen beschyldning for tyfuerje ofuer beViesis bøer Hand at Være frje for den beschyldning og søege den anVente processis omkostning som er 26 skl. igien hos Lars Tveyt; J det øfrige hafuer under officererne som nu er til stæde Johan Christian Vrangell at gifue Schævet!! (sjefen?) for Compagniet hær om tilbørlig report som ofuer saadan hans formastelse Vell Laede (Laeder) Holde.

Kl: Mayest: foegit stæufnt Christj Ols datter for Leyer mael med Anders Andersøn Riber. Paa den indstæufntis Veygne møtte Arne Winæs og Joen Utne; er forLigt med dem om 3 Rdl.

1690: 22b

Udj den saeg i mellum Ole Gærandsøn og Gundele Knutz datter som pag: 10 – 11 er Videre ind ført møtte begge parterne udj retten og Ved stoed forindførte {p..} angifuelse imoed Ole Gerrandsøns faste benechtelse og forClaerede til ofuer flod Ole Gærantzøn at samme qvinde mennische endnu ike haufde Wærit til Herrens nadere formeente der for hun som en Løgnere burde straffis og ey staa til troende efftersom Hun Ham det ey schiellig kunde ofuer beVise
<Afsagt> som fornhemmis at dette ind stæufnte qvinde mennische ike kiender gud Langt mindre sin Jæufn Christen og næste og der for ike for noegit sandue mennische kand anseis, og det ey giøeris fornøeden den sichtende at giøre sin æd anseende den der sichter schall Louglic beViese dae bøer hun effter den 6te boegs 21 Caap!! (Cap:) 5te art: at røm/m/e fogderjet og om imoed forhaabning hun inden maanitz daeg sig her paa stædit opholder dae kl: Mayest: foegit effter ansøgning hannem tilbørlig vill assistere.

Wel ædle Hr: Capt: Forbusch; haufde stæufnt Niels Christensøn Ræuf for 4 Rdl. udj koeren som hand hannem haufde betroit og der paa gi-

1690: 23

uit!! (fuit) hannem hans Cautions Zæddell paa 4 Rdl: huilche hand till 8te rix dl: hafuer forandrit som hand med samme Cautions breuf beVieser under d/en 6 majj 1690.

Stæufne Zæddelen lagde hand udj retten paa det stæmplit papier nom: 12. 2de attester d/en eene af Hr: Giørgen Broese, d/en anden af Petter Schoemaeger begge paa det stemplit papier no: 12.

Hans indLæg bleuf udj rette Lagt under d/en 2den Julij 1690 paa det stemplit papier nom: 10 som er for retten læst og paateygnit udj Huilchit hand begiærit den sichtende til saegens \udraeg/ at motte blifue udj Vircheligh arest etc:

Niels Ræuf møtte ike udj retten ey heller noegen af dee indstæufnte; uanseet Hr: Capiteyns stæufne Zæddel som er paa teygnit Widner at hans louglic er stæufnt /: end dog dee persoenlige som stæufnte; ey nu Vaer tilstæde.

<Afsagt> Niels Ræuf som befindis Ved dee 2de mænds paateygnelse louglic at Være stæufnt gifuis Laugdaeg til nest holdende ting som paa sagsøegerens bekostning! huor af kl: Mayest: Foegit stædit berammer 3\dje/ {dags} \uges/ daeg her effter \Kd:/ (Kand) berammis og som fornhem/m/is Hr: Capt: ForbusK som een ukyndig her

1690: 23b

udj Vaaeris ret at Være schuffit Veed stæufne maaelit at dee ey her paa stædit som stæufne maaelit hafuer forkyndit comparerer deris æd om stæufningens forkyndelse at af Legge alt saa bøer Her udj Louglic stæufnis før i saeg/en kand kiendis saa Wit Vidnisbyrdene angaaer; det øfrige Huaed arresten angaaer remiteris til Kl: Mayest: foegit som der ofuer Hafuer at disponere.

Hæderlige mand Hr: Hendrich Tobiæson Veed sin Klocher Ole Peders: loed stæufne Jacob Larsøn Wig/en for een misreygning Hand formeente Hr: Hendrich at hafue giort angaaende den forpachtning paa gaard/en BraaWold som Vaaer for 14 aær nemblig fra 73 (1673) d/en 19 Martij til 77!! (1677) (1687) d/en 19 Martij han qviteret de (den) som er 14 aær Huilche reygning er udj rette Lagt og paateygnit Jacob i Wigen møtte udj retten formeente ey at reygning/en schulde Være meere end 13 aær end dog Hand Wed stoed at Være kommen til gaarde Anno 73 Huilchit aær hand og saade sin første sæd, og det aær Anno og quiteret gaarden Anno 87 (1697).
<Afsagt> Som reygningen findis richtig bøer Jacob i Wig/en hans schyld paa reyg-

1690: 24

ning/en for samme aæringe som er 11 Rdl: 2 mrk 4 skl. for ud/en dee betroede Korn Vaerer \at bet:/ og det inden 14 daege under nam og vurdering i hans boe effter Norgis L:

Kl: Mayest: Foeget stæufnt Orm Wichene till sine bøeders af betaling som Waaer 10 Rdl: paa den indstæufntis Veygne møtte Arne Vienæs! og Paa hans {den indstæufntis} Veygne begiærede dilation til høsten dae schulde hand effter sit giorte Løffte holde det hand hafde Lofuet
Huoer med fogden Vaaer tilfritz.

<Vid: pag: 12 – 13> Paa den saeg som Vaaer imellum Andfind Pedersøn og Helje Berven møtte til i daeg begge parterne udj retten og fremblagde Andfind Pedersøn ingen beVisligheder andit [end]? it løst ud Copie af it Kiøebe breuf og it schiøde paa {paa} een Løb smør og 1 spand salt udj gaarden Loffthuus der schall Være dat: d/en 18 Junij 52! (1652) og formeente Hand burde Hafue sin søster Lod udj den gaard Bervæ som er 1 Løb smør og 1 Huud udj bœxell q <q med disse 2de gaarder er giort mæge schiffte mer end for 30 aar paa Huilchit nu taelis.> Huoer udj hand formeente at till komme een søster Lod efftersom den mand Ole Gundersøn som solte goedtzit og Andfind Pedersøns qvinde SynneVe Gunders datter Waaere fuld sødschende.
Helje Berven møtte sine egne Weygne udj retten og fremb Lagde sin documenter, som Waaer Hans faeders pante

1690: 24b

breuf paa samme goetz till tinge læst og publiceret 1674 d/en 10 Junij udstæd 1667 for Huilchit er betalt udj reede penger 94 Rdl: effter detz Videre formeldning
<Afsagt> som det paa stæufnte goetz udj Berven der!! (det?) Ole Gundersøn til Ole Jonsøn hafuer pantsat baaede hafuer Waaerit bøeden til Løesen og i saa lang tid hafuer staait upaatalt alt saa sees ike at Andfind Pedersøn der paa Kand giøre noeg/en præntioner! ud/en Huaed Løsning/en angaaer dae paa Hans qvindis Weygne at Wære nermiste det at ind Løese.

Samson Poulson, haufde stæufnt Lauritz OIWersøn Soldat NB <NB er den samme persoen som p: 22 beschyldit Ole Lothe for tyfuerje> nu boende paa Mantzaeger, og Klaegede ofuer hannem at hand først haufde leyet ham udj tienniste til sin moeder, som boer paa den gaard Eytreytm. Hos Huilchen hand leed baaede hunger og sult; Huoer for hand motte nøedis til at sige hende sin tienniste op igien effter at hand een maaenitz [tid]? hafde Waaerit der paa gaarden! og før hand Wilde reyse af tiennisten hafuer hand adWaaerit forind-førte hendis søn, at hand ey lenger paa saadanne Wilchor hende kunde tienne; Huoer hand dae hafuer taegit Eet støche træ og slaegit hannem ofuer hofuedit mæd, at bloedit fløed hannem ofuer Klæderne. Widnis byrd udj saegen Waaer Ole Ommundsøn Eytreytm

1690: 25

og Hans tienniste pige Thore Salmons datter.

Den indstæufnte Lars OIWersøn møtte ike udj retten af dee aarsaeger hand Vaaer een inrolleret Soldat og stoed under Phaenen! Huilchit schafferen som Hannem haufde stæufnt forKlaerit

Olle Ommundsøn møtte udj retten sagde sig ey at kunde frae gaae hand joe hafde seet bloedit at flyde hannem ofuer Klæderne og hørte hannem Klaege sig at Lauritz Soldat haufde Slaegit hannem men hand saa ike Huoer det gich til, Viste ey Heller at giøre forClaering Huoer med dem til Vaaer gaaaen; Lige det samme Ved stoed hand paa hans tienniste pigis Veygne.

<Afsagt> Denne Soldatis usømmelige forhold; Wilde ilige maaeder Schergeanten Wrangell. som SchielWer!! (selv) nu hører den Klaegendis ord alVaaerlig laede sig Være anghelægen for Compagniet[s] Schef at andraege! at Hand doeg for hans insolentier til børlig maa straffis. Effters:!! (Efftersom) os dog ey er uVitterligt! dee Huerchen tillaedis ey Heller {sielfuer} Vill lide at dee for anden ret end Krigs-retten schall tiltaelis og straffis.

Johannis Halversøn Sexæ Haufde stæufnt Jver Reisætter at giøre forClaering med Huaed ret hand til kommer at bort selge till odel og Eyedeel! det goedtz udj gaarden Degrenæs till Gunder Aaese! effter-som samme goetz Waaer hans sande odel og Hand det till Jver Reysætter for hans stoere møed og trang Haufde pantsat, men aldrig solt heller afhent! hand der for med hans adkombst brefue

1690: 25b

paa samme gaard schulde møede udj retten saegen til bedre op Lyesning.

Den indstæufnte møtte ike udj retten og gauf Lænsmanden tilkiende at Hand Vel haufde stæufnt hannem paa ofuen benæufnte maaede men hand Vaaer alleene den tid hand stæufnte hannem og Haufde der til ingen Videre Vidne.

<Afsagt> Naaer den indstæufnte Louglic blifuer stæufnt og med stæufningens forkyndelse saa Vell den(?) som inden tingit om gaais schall udj saegen kiendis

ANNO 1690 d/en 7 Julij Effter høyædle og Welbyrdige Hr: Estat Justitz Cancellje Raaed, og Amptmands Resolution, paa een Suppl: dat: Bergen d/en 27 Septembr: af Helje Olsøn forfattit og indgifuit Waaer tilstæde effterschreufne Soernemend Lænsmanden Joen Aslachsøn Utne; Od Alsaeger Suend Lothe, Gunder Alsaeger Joen QvalVigen, Joen Eylifsøn Utne og Guttorm Aslachsøn Utne Huilche 2de siste Waaere tagne udj Torbiøeren Trøenæs!! (Troenæs) og Asbiøeren Langesætters stæd, som Hellers dette aar Retten schulde betienne

paa een Liden schoug-teyg kaldit Uren teyg ofuer Værende samme tid dee mend som Kiende sig eygere til den nemblig

1690: 26

Toljaer!! Aæse og Syfuer Tosteynsøn tilholdende paa indre Aæse Huoer dae samme lille teyg er besichtigit! og befant sig byttit imellum Kiæpsøn (Kiæpsøe) og den at stræche sig fra suaet!! (svaet) paa den yttre side af dybiste Vigen og lige op paa den yttre side af steenen som Kaldis Bytis steenen, og i øfuerste Fieldbrunen under Kiæbse støelen, paa den yttre side af det suarte suae i een liden Berg nob ud/en for den stoere Field gloffe paa den indre side igien i mellum Lussand og det gaaer det Lige udj ælfuen og i søen; saa elfuen \er/ schillerum der i mellum og som der alddelis ingen Leylighed er Huerchen til aeger Heller Eng at oprødde! men alleene een Liden schougge teyg! dae kand den ey anderledis sættis, end Ombuds mendene som nu er Heller Her effter Vorder schall aarlig Wære tiltencht at for 3 mrk smør; odel og Leylending schatt! af den til kongen at betaele; og den mand som der nu paaboer! Heller Her effter kommer der for at Være udj eyerens minde

ANNO 1690 d/en 22 Julij er holdit saege ting paa den gaard Wienæs udj KintzerWigs sogn og schibbr: ofuer Wærende Kl: Mayest: Foegit effterschreufne Laugrettis mend betiente Retten Torbiøeren Troenæs Od Alsaeger Joen QvalVigen, Gu\nder Alsaeger Suend Lothe! Christopher Haastabbe

1690: 26b

Asbiøeren Langesætter og Mons Kielsøn

Fogden Niels Knutzøn stæufnt Arne Wienæs til 4 Rdl: af betalning for een af soening med Joen Ejlifsøn Utne.

Arne Wienæs møtte udj retten Wed gich at hand hafde Caveret for 4 Rdl: paa Joen Utnis Veygne till fogden for Slags maael med Johannis Tioeflot; men hellers formeente hand at Christopher Haa-stabbe burde suaere halfue deelen med ham! og fornhemmelig Joen \Eilifsøn/ {Aslachsøn} Utne at suaere dem til Huaed dee i saa maaede paa Hans Veygne haufde udlofuit. Thj hand foere gauf Christopher at Være med Vider i samme forligelse. <Afsagt> Arne Vienæs som saegen med fogden hafuer forligt bøer at betaele inden 14 daege dee 4 Rdl: hand i saa maaeder hafuer udlofuit til Lige med processens omkostning under Nam og Wurdering udj Hans boe effter Lougen Hafuer hand noegen tiltæle til Joen Eilifsøn dae naær hand for Loug og ret stæufner schall der udj kiendis

Arne Vienæs haufde stæufnt Joen Eilifsøn Utne for Slaugsmaael med Johannis Tioeflot nu afVigte aær næst effter Juell till Vidnis byrd Vaaer stæufnt Brita og Jnga Utne Jlige maader

1690: 27

Waaer Varslit Johannis Tioefloth til Vædder mæle.

Brite Haaegens datter effter aflagde boeger æd Vant at Hun hørte Joen Utne sige till Hilldegunde Tioefloth Johannis Tioefloths qvinde! Vilt du ike Være een ærlig qvinde endnu som tilforne, dae spurte hendis mand hannem ad om Hun ike Vaaer een ærlig qvinde heller om hand haufde gjort hende uerlig og i det samme sætte Johannis Tioefloth sig tæt op till

Joen Utne. J det samme sloeg Joen Utne hannem toe slaug i hofuedit med handen! det 3dje slaug Viste hun ike, enten hand rammit ham heller ey. Dae spöttit Johannis udj Haanden men hun saa den tid intit bloed, men siden dae hand tørrede sig i munden, saa hun lidet bloed paa hans torKlæde Videre Vaaer hende intit Witterligt
Paa Jnga Syfuers datter Utnis Veygne møtte udj retten hendis mand Lauritz Utne og erbøed sig at aflegge sin qvindis Widne Huaed hun om samme handell Waaer Vitterligt
Johannis Tioefloth møtte udj Ligemaaede!! og forClaerede at hand haufde faait 2de slaug udj hofuedit af Joen Utne og er for retten Videre forClaerit at Joen Utne Vaaer samme tid ofuer staedig druchen.

1690: 27b

Joen Utne møtte i Lige maaeder udj retten forClaerede at hand Vaaer saa druchen at hand intit Viste Huoer til Vaaer gaaen Kunde sig ey heller erindre at hafue slaegit Johannis Tioefloth før end om morgenen det bleuf hannem sagt og Vilde ald deel is ike Ved staa saa at Wære passeret at hand ud/en gifuen aarsaeg haufde giort manden uret
<Afsagt> Arne Vienæs hafuer effter Lougens maaeder at forsyene sig med Vidnis byrd saa det syge mennische udj 2de Lougfaeste mends nerVærelse Weed æd sit Vidnis byrd frae sig gifuer! og dee 2de mend det igien til tinge med deris æd beKræffte saa schall Her udj kiendis

Kl: Mayest: Foeget haufde stæufnt Germund Apel udj Odde sogn at Lide dom for hans uroelighed paa tingit nu sist afVigt som den stæufning hand der paa Till Lænsmanden Gjørgen Frem udj Odde nermere gjør forClaering om.

Udj retten møtte Huerchen Lænsmanden som schulde stæufne ey Heller den Giermund Appell Huoer for med saegen faaer beroe till nermere stæufning.

Capiteyn Forbusch Haufde anden gang stæufnt Niels Christensøn Ræuf effter forrige tiltæle

1690: 28

J Lige maaeder stæufnt Ommund Baarsøn Jacob og Lars i Wiggen til Wid!! (Vidne?) der at føere om Huaed hand dem i saa maaeder Kunde hafue at til-spørge som til saegens op Lysning Kunde tienne

Niels Ræuf møtte udj retten Wed gich effter tilspørgelse om Hand den første gang til Odde ting at møede Vaaer Louglig stæufnt dae suaerit Hand jae og Hans forfald Vaaer dette at hand laa paa reyse till Byen.

Tilspurt om Hand nu Vaaer Louglig stæufnt suaeret at hand ike Viste af noegit stæufne mael.

Er saa dee 2de mend Joen Aslachson Utne og Joen Eilifson Utne frem Kaldit som effter boeger æd Vant at hand louglig udj Hans qvindis nærVærelse Waaer stæufnt men Hand sielfr Waaer ike til stæde.

Huoer til hand suaerit at hand ey Wilde suaere noeg/en stæufning, før hand fich udCopie af stæufning/en med fleere hans udflechter

Er saa Ommund Baarsøn! Effter lang imoedsigelse at Hand intit om den Handel Viste æd (æden) paa

1690: 28b

Lagt Huoer hand dae endelig Ved stoed Niels Ræuf at Hafue forandrit Cap: haand!! (kapteinens underskrift?) udj! Orm Wichenis huus, og er ham til spurt Huoer hand Viste det

efftersom Hand ey kunde læse noegen schriffte dae bekiente hand runt ud at hd!! (hand) Wiste Cap: Haand der bleuf forandrit og der ham Zæddelen bleuf anVist sagde hand at kiende den og det at Være det samme Zæddell som Niels Ræuf schreuf paa \paa/ ofuen benæufnte stæd. <Afsagt> Saegen optægis til endelig dom udj 4 uger. Huoer dae parterne hafuer at møede her paa stædit igien og dae at udj rette at føere Huaed beVisligheder dee (der) paa begge sider kand Hafue at dae som ofuen er melt udj saeg/en endelig kand kiendis

Ofuen benæufnte daeg som Vaaer d/en 19 Augustj møtte parterne! i nerVærelse af kongl: Mayest: Foegit og effterschreufne Soerenmend som betiente retten Od Alsaeger Gunder ibid: Mons Kielsøn Alsaeger Joen QvalWigen Suend Lothe Christopher Haastabbe Trondbiøeren!! (Torbiøeren) Troenæs og Asbiøeren Langesætter. Huoer dae Cap:!! (kapteinen) Ved Lars Larsøn KintzerVig/en loed i rette legge sit schriffelig ind Leg af d/en

1690: 29

18 Augustj 1689, med der i inden i benæufnte documenter.

Er saa først Jacob i Wigen til Vidne fremb kommen som effter boeger æd forClaerit at hand haufde hørt Niels Christensøn Ræuf sige dae hand kom fra Vos at hand hafde annammit koren!! (korn) paa Vos for 8te rixdl: dee 4 for sig sielf dee 4 for sin moeder.

Asbiøeren Lothe og Heyne ibidem Veed boeger æd Vant Pitter Schoemagers Widnis byrd som hand Ved æd for dennem haufde af Lagt udj Børge Anthonissøns Huus efftersom Hr: Capitain Forbusch haufde Laedit ham stæufne, og hand befrøchtit sig ey saa lenge at blifue paa stædit at hand till tingit Kunde møede efftersom hand haufde sin boepell udj Bergen at Dae Niels Ræuf kom frae Vos sagde Capiteynen til ham at hand hafde taegit mer Koeren end for 4 Rdl: dae suaerede Niels Ræuf Jae, men hand hafde ike taegit meere ud paa hans haand end for 4 Rdl:

Er saa bemelte Ræuf til spurt om hand Capiteynens haand haufde forandrit suaerid hand jae hand forandrit handen og ud af i!! (it?) 4 tall giort it 8te tall.

Er saa Niels Ræufs stæufne Zæddel udj rette lagt som hand for Retten Weed stoed at hafue udstæd detz ind hold saa lydde

Wdj hans Mayest: naufn stæufner ieg eder Johan Forbusch Rosmand (= bestyrer) paa BraaVold

1690: 29b

J KintzerWig till Boeger æds forClaering at af Legge paa Wienæs førstkommende tisdæg 3 uger for i saa schielmsK Vies min udgifne Haandschriffte for dølgel som utrøchelich specificerer Huaed i hafuer til underpant for Huis saa koern ieg hafuer paa Vos bekommit og der for ud/en at giøere udførLig forClaering paa Huaed maaede i mit fyerbechen annammit hafuer. J Lige maaede stæufnis der till samme tid Ommund Baarsøn Lars Larsøn, Jacob og Ommund i KintzerWig, saa og Rosmands dreng Formand Huaed i i!! samme saeg Vitter Ligt er under boeger æd at forClaere.

Be: Huus (Bergenhus) d/en 20 Julij 1690.

Johan Forbuschis Fuldmechtig begiærede dee indstæufnte Widne Jacob Instenæs, Joen Aslachsøn Utne, Joen Eilifson ibid: Trond Suartveyt og Børgie Anthon: (Anthonisøn) q <motte forhøeris> Huilche Widne Niels Ræuf gansche fragich at Wære Louglig Warslit \till/ og der for dee ey Vilde anhøre; Heller til den saeg at suaere

Niels Ræuf møtte udj Retten og ind Lagde sit schrifftlig ind Leg af d/en 18 Aug: 1690 læst og paateygnit.

Lars Larsøn og Jacob J Vigen Widnede den tid {hand} dee Waaer opsente af Cap: Forbusch at fornhemme om Hand ike i mindelighed Wilde betaele Ham det udborgede Koren dae suaerede hand at dersom Capt: Wilde Com-

1690: 30

me op og see {det dert} \forseet/ forsechring dae stoed det ham frit for; imidler tid schulde Hand betaele ham ugen der effter schaedis Løes

Tormoed Cap: dreng Widnede at hand Vaaer Hos Niels Ræuf og begiærede paa Capt: Veygne betaling for sæde Kornit dae suaerede hand at hand hafde ike andit end noegit ..jmrk.(?) men dersom hand hafde papier dae Wilde Hand skrifuid Ham sielf til, men som hand syntist ey at Wære ret fuld betroed æd at af Legge alt saa er dette for til underretning indført; og ey tillat med æd noegit at bekræffte.

Ommund Nielsøn Vidnede at hand hafde Hørt en gang af Capt: ForbusK at Hand hafde sat ham forsichring men Viste ike huor for!

Er saa Niels Ræuf spurt om samme Zæddel mentioneret noegen høyder huor megit heller huor mange panger hand Haufde frihd!! (frihed) at annamme koren paa dae suarit hand ney.

Og af Lagde saa Cap: Forbusch sin æd at Hand ike Haufde gifuit Niels Ræuf fri Hed at taeye Videre Korn ud end for 4 Rdl: og at Hand ey Viste huor den Zæddel Waaer af blifuen som hans ind Leg melder om jtem sæddelen ud/en hans minde at Være muteret!

Niels Ræuf Loed i Lige maaeder frembkalde Ommund Baarsøn at giøre forClaering Huor Ledis Hand haufde lefuerit det Fyerbechen till Capt: Dae suaerede Ommund Baaersøn at Hand baer Fyerbechenit udj een sech og Lagde det udj Capt:

1690: 30b

Baarstue og Capt: gich udj gaaerd/en men i Baaerestuen Waaer ing/en folch til stæde om Hand Capt: Forbusch saa det Heller ey Viste hand ike

<Afsagt> Niels Christensøn Ræuf som sielfuer for Rætten Veed staaer at hafue forandrit Hr: Capt: Forbuschis haand Wed det Cifferet hafuer mutieeret. J Lige maaeder bestaar den ærrøerig stæufne Zæddell med it foragteligt og Schoptisch ind Leg! og der foruden befindis schyldig till \dee/ 8te rixdl: af betaling effter Lars Larsøn og Jacob Larsøns i Wigans Widnisbyrd og Huerken effter sit Giorte Løffte hafuer med betaling sig ind stillit ey Heller effter dee 2de Louglige stæufne mael sig Louglig indstillit men med unøttige udfluchter foraaersægit processen at for Lengis! Hafuer inden 15 daege under execution udj Hans boe effter Lougen at betaele dee for benæufnte 8te rixdl: og udj omKostning 6 Rdl: der forud/en bøger hand for sine uredelige gierninger og schammeLige beschyldninger at bøede sine 3 mrk som een Løgnere effter Norgis Loufs <Lit:> 6 Cap: 21 2 art: og Niels Ræufs uredelig beschyldninger ey at Komme Cap: til noeg/en hinder efftersom hand ingen schielms støche for retten ham hafuer ofWer beVist Huaed sig aresten angaaer

1690: 31

som Niels Ræuf giør præntioner paa dae effter den anLedning Norgis Lougs 1 bogs 19 Cap: 16 art: hafuer gifuit Cap: Forbusch er den ey i sig sielf ubillig! saa Vit Forbusch sig ham hafue giort forsechring till saegens ud draeg

Fogden Niels Knutzøn haufde stæufnt Orm Vichene till 10 rixdl: af betaling for een forLigelse med Fogden angaaende Een saeg hand bleuf beschyldit for.

Orm Wichene møtte udj retten Weed gich at hafue forLigt sig med fogden om 10 Rdl., men som hand Vaaer een fattig mand baed hand om dilation till gud Vilde unde ham at betaele med.

<Afsagt> Som Orm Wikene er een fattig mand og ey effter Vilje kand betaele saa hastig som hand gierne Vilde, {alt saa} end dog Fogden giøer præntioner inden 14 dæge at hafue sin betaling effter Lougens maaede alt saa gifuis ham dog tid til høste tinget nu nest kommende dae hand under nam og vurdering udj hans boe Hafuer at betaele og imidler tid blifuer hans eyende fogden som første forpantie udj forsechring.

Arne Wienæs effter forrige tiltaele haufde stæufnt Jon Eilifson Utne til at anhøre Widnis byrd som Inga Syfuers datter schulde af Legge angaaende det slags maael med Johannis Tioeflot

Den indstæufnte Jnga møtte udj retten og udj Joen Eilifsons nerVærelse af Lagte sit Vidne at

1690: 31b

Hun saa Joen Utne sloe til Johannis Tioeflot og dae hun saa at Johannis tørchit sig om munden Kom der blood ud Jlige maader Vidnede Hun {Johannis} \Joen Utne/ at Wære saa druken at hand lidit Kunde santze.

<Afsagt> Som Joen Aslachson!! Utne fornhemmis at hafue Waaerit druchen at hand Lidet heller intit Wiste Huaed Hand gjorde alt saa! forshoenis hand med dee halfue bøeder som Norgis Loug ham til holder og bøeder hand saa for hans uroelighed halfue bøeder 3de 3 Lod sølf. Huoer udj er beregnet omkostning og alt; og det inden 6 uges daeg.

Anno 1690 d/en 20 Augustj er retten betient paa den gaard OdneLand udj UIVigs KierKesogn i Hardanger; med effter schreufne Laugrettis mend Peder Larsøn Haaeym Tosteyn Endresøn Lioene Tolleyf Turesøn Jeltne Elias Gundersøn Nessey m Elling Kieldsøn Bagne og Olle TorKieldsøn Oppeym.

Huoer dae Hans Olsøn Odnoland Wed 5te stæufne Jver Olsøn Spaaneym! og Syfuer Jversøn ibidem opsiddere og Eyere til den gaard Spaaneym Haufde stæufnt, for medelst urichtighed imellum dem angaaende hiemme haegen udj Huilche

1690: 32

Hans Olsøn formeente sig at schiee for Kort i det dee huerchen Will følge det rette bytte som hand formeener {i det} \men/ dee baaede Hugger schougen ind paa Hans eyendeel, og Hafuer ud schiærit(?) slotte træer; Huilchit Hand formeener ey at Wære tilbørligt! men dee at følge dee af arilds tid udsteenede mercher. Huilche Hand med Louglige prouf og Vidne Wil beViese, at Være Langt anderledis end dee nu een tid lang af bemelte Spaaneymbs opsiddere hafuer Vaaerit i brug med Videre

Till Vidnis byrd udj denne saeg Vaaer stæufnte af ghedachte Hans Olsøn Baaer Spaaneym Endre Halsteynsøn Ourdal udj Ryfylche som er baeren fød Hid i Hardanger paa Welche og for een 30 aaers tid siden Haufde boet paa denne gaard Odnoland.

Jver Spaaeneym og Syfuer ibid møtte udj retten der i Lige maaeder til Vidnisbyrd haufde stæufnt Poul Hougse Syfuer Odneland og Sued!! (Suend) Hansøn Haegestad item Ellen!! (Elling?) Haegestad.

af disse indstæufnte møtte Syfuer Odneland Suend Hansøn Haegestad, og Ellen!! Mikelsøn Haegestad.

Huoer Wj dae sambtlige os paa den om tviste march og slotte tey begafue og Vidnis byrden examineret. og Vidnede første Baaer Spaaeneym at Hand aldeelis intit Viste Huoer schifftit imellum Odneland og Spaaeneym gich. Widere end een gammell qvinde Wed nauful!! (nauful) Olog haufde berettit ham at schifftit schulde gaae i frae Eyne Houg Leen og i første marche steyn Weed Eyche myeren der i frae og i Schitne Vae og at Odnelands manden schulde eye paa den søere side og Spaaeneym paa den Nordre.

1690: 32b

Endre Halsteynsøn Vidnit at hand ike rettere Viste end at byttit gich i frae Eyne Houg Leed, og i marchsteynen Wed Eyche myeren der i frae og i den stoere bytis-steyn og der i frae i Schitne Vaet Forbenæufnte Endre Halsteynsøn Hafde boet paa Odneland ungefær for 35 aar siden og Waaer Hans buene paa samme gaard udj otte aar.

Jver og Syfuer Spaaeneym førte ilige maaeder sine Vidne som Waaer Syfuer Gutormbsøn Lindebreche Huis faeder boede ald sin Lifis tid paa Spaaeneym! og Syfuer der effter boede i Lige maaeder, langsommelig tid paa Spaaeneym der effter paa Odnelando udj nogle og 30 aar. Huilche forClaerede at ald den tid Hand boede paa Spaaeneym dae brugte hand fra byttis-steyn og i Schidtn Wait; saaVit schougen Vaaer og saae lunge Hand boede paa Odnelando brugte Hand ike den tey men Spaaeneyms manden brugte den og ingen af Widne Wilde sandferdelig med æd beKræffte Huem samme teyg med rettiste schulde til Komme enten Spaaeneym Heller Odneland; Er saa for retten beVist Effter Jver Spaaeneyms egen beKiendelse og Syfuer Odnelands som med æd beKræfftit udj Hans tid ike at hafue brugt samme schouge teyg at den nu udj 30 aars tid Hafuer liggit u paa ankit under Spaaeneym det Vedderparten ey med noegit gyldigt Kunde anderledis beViese.

1690: 33

Ellen!! (Elling?) Mikelsøn Børse og Suend Hansøn Haegestad der begge toe haufde tient Jver Spaaeneym Widnede i Lige maaede at samme tey schulde altid Vaaerit brugt u\nd/der Spaaeneym og ey under Odnolando men Huem det eygentlig tilKom med rette Viste dee ike.

Angaaende den omtvistede slotte tey som Jver Spaaeneym effter Eegen beKiendelse nu for 13 aars tid som hand forgifuer schall hafue opryddit der om Viste dee intit andit ad Vidne end det motte Være fellis march undertaegen dee 2de mænds Endre Halsteynsøns Vidnis byrd og \Baaer/ Spaaeneyms som før er indført.

Effter Huilche Vidnisbyrds forhør dee 6 mend fligtig hafuer granschit og effterseet samme Leylighed; og er befundit effter dee gl: marche steen ey rettere at Kunde finde byttit end udj Eine Leed effter som det til ofuen benæufnte marche-steen Lige suaerer! og Hafuer Wi dae sambtLige for rettist i mellum begge parter saaeledis befundit.

Som Jver Spaaeneym og hans søn Syfuer befindis at hafue Louglic hæuf!! (hævd) paa deris brug i frae byttis steynen og need i Schitne Vait efftersom det nu udj 30 aars tid hafue Waaerit brugt till Spaaeneym u paa ankit og u paa talt Kand Vj ike andit end effter Norgis Lougs 5te bogs 5te Cap: 3. 4. 5. 6. 7. art: frembdelis Kiende det til forbenæufnte Spaaeneyms opsiddere og deris effterKommere. Huaed ey Hellers den slotte tey angaaer Hafuer Vj i parternis nerVærelse begyntdit!! Ved den stoere Byttis teyn!! (steyn) at sette ende

marchsteynen og Ved eegen!! (egnen?) næst op til Elfuen Weed Eyne Hou Leit den siste marchsteyn og der imellum er sat 8te andre mrk:steyner!! (merkesteiner), saa der er till sam/m/en 10 Marchsteyne need sat som effter denne daeg schall Viese ret schiell og schiffte imellum Odne-

1690: 33b

Land og Spaaeneym. Huoer effter dee paa begge sider schall laeade sig nøye og hin anden ey effter denne daeg giøere noegen forfang.

Anno 1690 d/en 28 Aug: med Effterschrefne Laugrettis mend Poul Hougse, Ole Rønnistveyt, Poul Urem Olle Steyne Lars Biørche Joen i Wig, Torbiøeren Sambland Johannis Tioeflot, er Paa den gaard Wambeym udj UIVig i nærVærelse af Welædle Hr: Cammererer!! Christopher Reyck. Dee Klagter Hardanger almue ofuer Kl: Mayest: Foegit Sr: Niels Knutzøn Supplicanda hafuer andraegit \i forhøer/ som følger
<..? almuens Supplication>

Welædle og Velb: Hr: Estatz Raad og Amptmand ofuer Bergenhuus stiftt Lars Lindenou. Wj unterschrefne indflyer i dybiste ydmyghed til eders Welbyrdighed med dette Vaar andraegende paa sambtlige almuens Veygne udj Hardanger Fogderje effter sambtligis Wilje og begiæring til os om ydmyst at forspørge og forfaere hos Waaris Høy gunstige Hr: Amptmand, om nogle poster som meenige almue angaaer og syenis sig ey ret at Være Vederfaerit af fogden N: Knutzøn med atschillige opbørsler som dee effter Kl: Mayest: allernaadigste udgifne Loug, schattebrefue og forordning, ey kand Vide at finde sig udj, huoer for dee sambtlig

1690: 34

formedelst dee ey gierne i noegen maaede sig moed deris øfrighed Vilde forgribe og dee hos dennem ingen ret underetning Kand faae aller ydmygist Vill forspørge og om Huer post begiære eders Velbyrdigheds, effterretlig og forClaerlig Suaer og effteretning der udj effter posterne som følger.

1

Hafuer Welbe: Foegit Niels Knutzøn imoed meenige almues sambtøche taegit af huer mand for Kosterhold til Welædle og Welb: Hr: Amptmand som med Obristen reyste paa Completering Anno 1688 6 skl. i Huoer Wel fogden sielf Haufde Veed sine schrifuelser til næufnt nogle mend som Welb: Amptmand og Obriste med deris følge schulde holde.
<Erbyder sig at betaele og søege sin regres igien hos dee Vedkom/m/ende>

2

Hafuer Wj fattige almue, mot!! (måttet) betaele 3 skl. til mands som Welben:te Foeget hafuer opbaarit udj 3 aars tid sc: (altså, såsom) 87 88 89 for at føere Kl: Mayest: schatter til Bergen ey eragtende at hans høy Exellentzis GyldenleW udj den naadigste udgifne Jnterims anordning, befrier os fattige almue for ald schytz ud/en betaling Wære sig Huem det enten af Kl: betienter heller andere det Vilde begiære.
<som dette er indgaait fører Hans H: Exell: interims anordning udgich Wil almuen Wære fornøyt naaer det hereffter ey meer p.ch.(?) (forkortelse for præsteris?)>

1690: 34b

3

Hafuer den største deel af den fattige almue udj dette nest af Vigte aar 89 mot!! (måttet) udstaae executions tyngsell udj Waaris høyeste Vinding og Høstarbeyde end dog Kl: Mayest: allernaedigste udgangne schatte forordning befrijer os for saedan Executions tyngsell intill siste termin Waer forfalden og hafuer Wj fattige almue som noegit dae lofuit, mot!! (måttet) gifue 6 skl: for Huer rixdl: uanseet at Vj sambtlige effter Fogdens befaling blefue til Kaldede paa een daeg, og paa een gaard udj Huert sogn den Kraf af Kl: Mayest: schatter at lefuere.

4

Hafuer Huer odelseyer mot!! (måttet) ud gifue Anno 88 til fogden for deris goetzis angifuelse een deel 1 mrk. en dell 12 skl. een dell 8 skl. og i det ringiste 4 skl. til Huilche pengis opbørsell Wj ingen høy øfrigheds ordre fornhemer; ey Heller Kd!! (kan) Vide Huem samme penge schall hafue og nyede.

<udj denne post refererer sig til Loug og ret, og erbyeder sig det med sin æd at af Legge det Vj u af Vidende er schied af hans tienner Poul Anders:>

5

Effter som os fattige almue udj Ha\r/danger af gl: tid hafuer af synderlig naede Wærit forunt 4 Løbe smør udj een fuldgaard og Wed Jtzige Waaris allernaedigste Kongis Rægering ey fornhemmis at Være Kommen noegen forandring der udj.

<5>

<Her om er almuen tilfritz effter den oplysning der Wed reygnschaberne er giort>

1690: 35

mens alle Vaaris allernaedigste Kongis Forordninger og schattebrefue til holder at af een Huer fuldgaard schall gifuis udj proviant-schatt, Heller som hos os Kaldis fische penge een rixdl: som hos os beløeber sig En ort af Løben. Huoer imoed fogden Niels Knutzøn dog opberger 2 mrk af Løben saa Huer fuldgaard udj Hardanger i stæden for En rixdl: effter schatte brefuitz eygentlige Lyedelse maa gifue 8 mrk.

6

Hafuer fogden begiærit penger til it huus som hand foeregauf schulde giøeris fornøden til at forWaere Kl: Mayest: schatter udj, Huoer til blef af Fogden Kræufd og af almuen udlagt af een deel 1 ort een deel 1 mrk een deel 12, eendeel 10 skl. og i det ringiste 6 skl. og dee som ike med goede Vilde udlegge bleuf tvungen med det unde!! (onde) der till.

<denne post er af almuen effterlad effter den forZeyglede attest, som af Fogden udj retten bleuf produceret>

7

Hafuer Fogden Anno 88 opbaarit af een deel almue 3 sKilling af een Løben og een deel 2 skl. af Løben, till nogle Furre træer som Fogden Kalte buxbummer og foeregaf dee schulle Wære til slottits fornødenhed, men ingen Høy øfrigheds ordre der om er blefuen forKyndigit <Her for erbyeder fogd/en sig at Vise Amptmd: ordre Huoer med almuen Waar tilfritz>

8

Endelig er ingen af disse ofuen benæufnte opbørseller udj Waaeris schatte register ind ført eller for

<Som denne post ey loughlig ofuer beVisis falder den af sig sielf saa Vit>

1690: 35b

qviteret under taegende!! (unntatt) proviant eller fische pengene: saa er og alle disse ofuen benæufnte opbørsler for ud aftagne af Vaaris schatte penger naer dee er lefuerte, og siden for

Restantz sat paa schatten. Huaed formeedelst dessen aftaegelse derpaa Kunde feyle, Huorfor siden execution paa dee resterende af almuen er ud sat.

Paa alle disse ofuen melte poster begiæris allerydmygst Eders Velbyrdigheds høygunstige forClaering om fogden effter LouWen noegen Kl: Forordninger heller sær Høy-øfrigheds ordre hafuer haft føye till saa danne opbørsler; Wj for blifuer igien paa sambtlige og meenige almuis Weygne som os der om haer udseit
Bergen d/en 17 Juni 1690.
deris Velbyrdigheds
Endre Lilletun Asbiøeren Langesætter

Dette Remiteris til ædle og Høyagtbaaere Hr: Stiff Ambtschri fuer Christopher Reich ey tviflende hand det joe paa sine stæder andraeger og indholden Weed rettens maaeder laeder for høre og paa drifue at almuen Weder faeris huis ret er, og ey med noegen uLoulig paaLeg betyngis
Bergen d/en 18 Junij 1690.
udj høy ædle og Welb: Hr: Estatz Raaed Justitz
Cancelje Raad sambt Amptmands L: L: fraVærelse
L: Sørensen H: Hans: Hl:

1690: 36

Kl: Mayest: Foegit Niels Knutzøn indgaf Herpaa sit schriffblig Erchlering af indhold.

1

Omkostningen af mig bleuf giort til Øfrighedens omkostning; med fløtning til Bergen 3de gange at ind Kiøbe brøed Vin og spitzerj som den fattige almue ey haufde forstand paa mens Ved mig effter schyldighed mot!! (måttet) draegis omsorg for at schaffe til Veye som Kostit mig 36 mrk. 14 skl. som den goede Jondals almue Vel er Vitterligt der ike hafde noeg/en omsorg for it støche brøed, at ligge for dee goede Herrer Langt mindre Huaed andit som til hørte, og som ieg der effter loed den goede almue forstaa min ringe Løn 100 rixdl: at ieg ike Waaer mechtig allene denne bekostning at understaae, mens ting Holden at komme mig til Hielp, efftersom ieg ey torde under staae mig at føere hans Mayest: noegit derfor til omdraeg dae bleuf mig suarit paa tingit af almuen, at før ting holden schulde gifue Widere end giort Waaer, Wilde een Huer gifue mig 6 skl. som ieg formoeder den høy-gunstige øfrighed udj naaede optaeger.

2

Fløtningene med schatternis opbørsell til Bergen jtem Welb: Hr: Ampts mands Ampstuen og Com/m/issariat order at besuare Koster mig aerlig ofuer 30 Rixdl:

1690: 36b

Huilche fløtninger almuen sielf goed Villig haer indgaait mig med 3 skl. till mands Vil fornøye om det høy Kl: Rente Cammer fløtningerne ike Wil got giøere, nu Ved den gunstige øfrighed at sligt paa dj stæder ey er anseet thj schulle ieg af min ringe Løn betalt alle disse fløtninger motte ieg med qvinde og mange smaa baeren, seet paa Vaaris alle største ruin og armoed som under danigst formoedis af den gunstige øfrighed blifue Concederet.

3

At almuen besuæris med Execution, naar den af Commissariatet paa 1. 2. 3dje termin forfalden er udstæd, Kand ieg ike endre, mens maa endelig den paa dee schyldige hen Viser mens som exeqvererne haer taegit meere end deris gebøer!! (gebyr) maa dj der til suare

4

Det aar 88 saa mange bønder som Jordegøtz eyedede bleuf anbefallit at indgifue rigtig Jorde boeg under deeris hender til rigtig Conferentze med rægenschaberne i henseende odels reygenschaberne Der Ved Een gang Kunde Komme udj richtighed mens derfor aldrig fich 1 skilling Langt mindre begiært mens om dee Jordeyende hafde gifuit noegit till tienneren for sin umaege er mig uVitterligt. Thj Haufde noegen den

1690: 37

tid, Klaegit ofuer min tiennere schulde ieg det Heller end gierne rettit, og remideret men som det nu er imoed 2 aær siden hand qviteret tiennisten og reyste til Kiøbenhavn saa ieg der for effter saa Lang tids forløb Wed mig noegit her til at suaere.

5

Jeg Har intit Kræfuid langt mindre bekommit Widere end hans Mayest: aller naaedigste Forordning tilholder nemblig af Løben 2 mrk Huoer for ieg og paa anbefallede stæder haer giort richtighed effter reingningens formeld huoer til ieg mig refererer.

6

For denne post produceris almuens unterschreufne og ForZeyglede attest, saae een Huer gunstige øfrighed der af sees ey er noegen tvang men frj Villig undsætning til dis fornødenhed thj Hafde ieg fattigmand Wærit af dj Wilchoer schulde ieg dee got folch der om ike anmoedit formoeder der for underdanigst udj naaede at optægis.

7

Jeg bekom Velbaaerne Hr: Amptmands ordre samme aær om een deel handspiger jtem een deel boxbommer som til Bergenhuus Fæstnings fornødenhed her af Fogderiet med Jagt schulde fremsendis, og der Hos mig anbefalle at Ligne almuen imellum saa dj Kommer der med hin anden til Hielp dae

1690: 37b

ieg nu Kom til tingit og Laeder almuen Forstaae Hr: Amptmands ordre som for dennem bleuf oplæst Kunde almuen med hin anden ey der om blifue eens men af mig begiærit at ieg samme træer Vilde Laede hente og med Jagt føere til Bergen Dae Vilde een Huer for sig for min umaege betaele mig 2 skl. Huoer Vel ieg mig nogle gange der for excuseret.

8

At dee 2de bønder forgifuer det for ud af deris schatter schulde Wære taegit, er i guds sandhed ike till mens til min tienner i blant Hospitals og Mestermunds penge er lefuerit og aldrig till mig som alle tider schatterne annammer.

Anno 1690 d/en 19 octobr: er almindeligt Høste ting Holdit med Joendals almue udj Hardanger-Lhæn paa den gaard Draege udj TørVige-Bøyden udj nerVærelse af Kl: Mayest: Foeget Sr: Niels Knutzøn effter-schreufne Laugrettis mend betiente retten; !!Lauritz-mend som retten betiente!! Lauritz TørVig/en Peder TørVig/en Tosteyn Toffte, Niels Berge Lauritz Draege Endre Eye Torgeyr Hoese, og Asgout Augestad.

For Retten er lyedelig læst og publiceret
Hans Mayest: allernaedigste

1690: 38

udgifne Forordning om det stemplit papiers brug udj Rigerne Danmrk!! (Danmark) og Norge.
dat: Hafn: d/en 26 Julij Anno 1690.

Kl: Mayest: naaedigste udgangne Placat; om atschillige interlocutoria som parterne imellum sigis før dom udj hofuit saegen er gangen jtem om namb og vurderings domme som ey inden aeeritz udgang exeqveris Dat: d/en 17 Majj 1690.

Kl: Mayest: udgangne Forordning Huoer Ledis med dee Fallerendis boe og effterlatte midler schall omgaais. Dat: d/en 17 Majj 1690.

Forordning om atschillige tvistigheder imellum Civil og Militair betienter i Vort Rige Norge a\n/dgaaende Justitiens administration dat: den 8 Julij 1690.

Kl: Mayest: udgangne Forordning om flagføeren!! (flaggføring?). Dat: d/en 15 Julij 1690.

Hans høy Exellentzis missive til Welbyrdige Hr: Estatz Raaed og Amptmand Lindenou angaaende arfueschiffternis administration paa Landit Dat: Kiøbenhaufn d/en 7 Junij 1690.

Fremb Kom saa for retten Kl: Mayest: Foeget N: Knutzøn og til-spurde Den meenige almue; om dem Waaer ike Witterligt at hand ingen huusmend eller dreng Her udj schibbr: Hafde taegit schat af, og om dem ike Vaaer Witterligt at Her ingen huusmend Heller dreng Her udj schibbr: fantist som til schat Kunde bereygnis Huoer til Niels i Wig og Johannis i Wig suaerede for den heele almue, at hand ing/en schat af noegen

1690: 38b

huusmand heller dreng haufde annammit og opbaaerit der udj schibbr: ey heller fantist der noeg/en som til schat Kunde bereygnis. Huoer paa hand begiærte tings Widne.

Guldbrand Nærnæs og Joen Houchenæs, Ombuds mend heller Kierche-Wergere for Waralsøys Kierche Haufde stæufnt Joen Brynilsøn Wig til 8 Rdl: 5 mrk 4 skl. af betalning som Joen i Wig og Gutorm Sæverhaege Paa Wangs Præste gaard paa Vos dae Kierche Reygenschabit bleuf holdit d/en 13 7tembr: 1697 bleuf anbefallit at betaele til Waraldsøe Kierche Huoer om dee i rette Lagde Sticht schrifuerens Hermand Garmands beVies:

Joen i Wig og Gutorm SæVerhaegis Enke møtte udj retten og i rette Lagde 1 schriff paa it slætt papier

Till dette indLeg Joen i Wig sig refereret.

<Afsagt> Naaer som Joen i Wig og Herbor Sæberhaege; gifuer deris schriff paa den rette sort stemplit papier, Huilchit dee (der) til næst holdende ting bør schiee dae schall her udj Kiendis

Peder Pedersøn der Vaaer paa Sr: Johan Frimands Weygne udj fuldmagt at til see Leedingen effter Loufuen til

1690: 39

hans tienner Oluf Poulsøn bleuf betalt imoed qvitering og med bønderne at holde richtig afreygning, begiærit, at almuen deeris Leding Fred-told og Ved penge effter Jorde boegen som sædVanligt Vilde Lefuere! og det udj Penge, effter Kl: Mayest: naaedigste satte taxt Anno 1685 d/en 3dje octobr: Huilchit een deel almue gjorde uden moedsigelse intil Niels

Ræuf og Endre Lilletuun Fremb Kom, og anViste Paa deris supplication schrefuen
Christiania d/en 22 Sept: inde Værende aaer Een resolution af Hans Exellentz: Hr: Vice
Statholder Hr: Just Høeg Dat: Christiania d/en 30 dito Effter Huilchen bemelte N: Ræuf og
almuen formeente Leedingen at burde betalís effter den taxt som in Novembr: schulde sættis
og derfor ingen Leeding Vilde Lefuere før end den tid. Huoer ofuer den Heele almue med
Leedingen qviesceret; og den ey Vilde Lefuere

Soeren mend som dette \91/ aaer retten schulde betienne EiVind Wassell Syfuer ibid:
Samson Samland Engebricht Eken Torb: Dachen!! (Bachen/Bache) Joen i Wig Endre ibid:
Jver Suaasand.

Anno 1690 d/en 21 Octobr: er almin-!! (almindeligt) høste ting holdit med Østensøe Schibbr:
almue udj Hardanger Lhæn paa den gaard Steyne, udj Steyns daelen udj nerVærelse af Kl:
Mayest: Foeget N: Knutzøn Effterschrefne Laugrettis mend betiente retten Hans i Klyfue
Gullik BircheLand, Samson Røen Olle Brichsøn (Birchsøn?) Østensøe; Olle Omunsøn
Steyne Johannis ibid: Knud Steyne og Lars Bierche.

1690: 39b

Dee forrige ind-førte allernaedigste udgangne Hans Mayest: Forordninger er for almuen
Lyedelig Læst og publiceret

Knut Mikelsøn Wallands Kiøebe breuf paa 9 mrk smør og een 8tendeel huds Landschyld udj
gaarden Walland i Østensøe Schibbr: beliggende af Niels Nielsøn Øfre Følchedal dat: d/en
15 Martij Anno 1690.

Jligemaader som før er indført tilbøed Sr: Peder Peders: paa Monsr: Frimands Veyg!!
(Veygne) at Laede annamme og qvitere for Leedingen men af samme aarsaeg som før er ind
ført bleuf effterlat; saa den ey bleuf Lefuerit.

Kl: Mayest: Foeget tilspurde den tilstæde Wærende almue; og i serdelished dem som beboede
Hans Mayest: goedtz Huoer af Hand dee aaringer 88 – 89 Landschylden opbaer; om noegen
Haufde betalt første bøxel heller 3dje bøxell; til ham udj ofuen schrefune!! (schreufne)
aaringer Huilchit den dae til stæde Værende almue suaerede at det dem ike Vaer Vitterligt
\hd/ (hand) noegen første Heller 3dje bøxell Haufde for samme aaer opbaarit.

Laugrettis mend som det aaer Anno 1691 schall betienne retten er Christopher Næs Tosteyn
Mæhuus Torbiøeren Thole Joen Schaaleyem

1690: 40

Olle Larsøn Steyne Poul Moe Helje Mælstveyt og Syfuer SandVen.

Anno 1690 d/en 24 Octobr: Er almindeligt høste og Saege ting holdit med Graven UIVig og Eydfjords almuer paa den gaard Børsen i UIVigs schibbr: udj nerVærelse af Kl: Mayest: Foeget Sr: N: Knutzøn og meenige almue som samme daeg ti/n/g søgte. Laugrettis mend som samme tid saed udj retten Lauritz øfre Følchedaell, Hans Nedre Følchedael, Torbiøeren HolVæ Torchield Grafuen, Poul Haldanger Hans OdneLand Syfuer Spaaneym og Syfuer Leqven.

De forrige ind førte aller naaedigste udgangne hans Mayest: For-ordninger og patenter, er for almuen lyedelig læst og publiceret.

Lauritz Øfre (Nedre?) Spildis Kiøebereuf paa een Løeb Smør og 3 Løeber Salt! udj nedre Spilde i Grafuens sogn og paa Breche udj Joendals-Sogn Smør Een half Løeb, og paa Tueyt i Odde Een Wog Huedsteens!! (Kvatstein = brynestein) Landschyld er iligemaeder for retten læst og paa teygnit. dat: Bergen d/en 1 Junij 1688.

Lauritz N: Waaegis maege-schiffte breuf paa den gaard Ouse udj Hardanger i Ulvig Schibbr: dat: d/en 9 Januarj 1690.

Jver Olsøns Pante breuf paa 18 mrk Smørs Landschyld og ½ buchsind i gaarden Ourdal jtem 1 under seng alt til haabe pantsat for Capital 20 rixdl: dateret d/en 24 octobr: 1690.

1690: 40b

Kl: Mayest: Foeget N: Knutzøn begiærede at almuen Wilde tilKiende gifue om noegen huusmand heller dreng Vaaer her udj schibbr: som til schat Kunde anseis og breygnis!! (breygnis) i Lige maaeder tilspurte hand almuen, om der Vaaer noegen Dreng heller Huusmand udj Schibbr: som hand hafde taegit schat af. Dae suaerede almuen at dem ike Vaaer Vitterligt at Hand schatt af noeg/en haufde opbaaerit ud/en Niels og Peder Søssendal. Huilche Fogden til Kiende gauf Vdj reyngschaberne Vaar Specificeret. Ey Heller Vaar de Vitterligt at der noeg/en fantist som til schat Kunde anseis

Poul Biørensøn Haldanger Fremb Kom for retten og til spurde meenige almue og i særdelished Helje Haaeym og Olle Johansøn Torblaae om dem ike i guds sandhed Vaar Vitterligt at Simon Torgieyrsøn og Rasmus Torgieyrsøn Waar lægumblige brøedre baaede til faeder og moeder.

Da Suaerede foromnæufnte 2de mend til Lige med den Heele almue at det Vaar i Guds sandhed dee Vaaere brøedre baade til faeder og moeder og barnfødde i g...(?) paa een gaard Heder Froastad og deris faeder hed Torgier Simonsøn Huilche Torgeyr siden fløtte fra Qvame og boede Her i Ulvig paa een gaard Heder Syesen; og reyste dee begge hid i frae paa jen!! (i en?) tid og loed sig antaegte for aars tiennere nu Anno 87 nest afVigt

1690: 41, 41b, 42 og 42b (2 blad) mangler

1690: 43

for Komne, men den øeg som Baaer Wiche dette aær hafuer sultit i Hiel; bøger Hand at betaele helst som hand hafuer giort fee Laaen af den imoed eyermandens Vilje.

Syfuere Spaaneym! stæufnt Brite Oddis datter for een øg hun nu forleden sommer haufde redit for ham i moed hans Vilje til Gravens sogn.

Den ind stæufnte møtte ike udj retten, ey heller bevistis hun at Være Louglic stæf!! (stæufnt) <Afsagt> som qvinde mennischit Brite Oddis datter Ey effter Loufuen befindis at Være stæfnt i det De persoener som Hende schall hafue stæufnt! ey aflegger sine Vidne som Lougen til holder; Dae bøer hun igien Louglic stæufnis før her udj Kand Kiendis

Olmoer Nielsøn Garetun \stæufnt/ Endere Suendsøn for Half fembte (4 1/2) rixdl: af betaling som Hans broeder Torbiøren Suendtzøn Waaer Olmoer Nielsøn schyldig Huilche Torbiøren Ved døeden Vaaer afgangen og denne Endre Suendtzøn Hans effterlatte midler haufde arfuit. Er for retten for Claerit at denne persoen holt til øster, og reyste schylden sig af een giæld som Hand ind fordrif for ham paa Kongsberg i Lige maaed Er Hand døed øster, og bevisis Veed Endre Suendsøns Egen tilstand at der Waaer midler effter ham, og hand til Lige med een søster hafuer bekommit hans effter Latte midler.

1690: 43b

Jlige maaeder Ved stoed hand at det Vaaer dennem Witterligt pengene Waar lefuert til deris broeder.

<Afsagt> som Endre Suendsøn hafuer arfuit bøer hand at betaele sin broeders giæld som er 4 Rdl: 3 mrk 12 skl inden 15 daege under execution effter Lougen; og søege sin søster igien for saa Vit paa hendis andel af samme penger der nu schall betaelis, Kommer at til suaris.

Soeren mend som i dette!! aar (1691) schall betienne retten Er Magnus Bue Tosteyn Sæl (Sæd) Gunner Lasseson Møchletun Joen Westreym Haaver Leqven Arne Haegestad Syfr Eje og Christopher Kierland.

Anno 1690 d/en 28 Octobr: Er almindeligt Høsteting Holdit med almuen af KintzerWig Ullensuang Odde og Røldals almuer paa den gaard Jndre Jostad udj Hardanger Lhæn udj Ullemsuang!! Sogn udj nerVærelse af Kl: Mayest: Foeget N: Knutzøn med meenige almue som Samme daeg ting søgte.

Effterschreufne Laugrettis mend som betiente retten Christopher Haastabbe Olle Olsøn Alsaeger Poul Urem Gutorm Suarttveyt Gunder Alsaeger Odde Alsaeger i(?) Suend Lothe og Torbiøeren Troenæs.

Forrige Hans Kl: Mayest: allernaedigste ind førte forordninger og placater er for almuen Lyedelig læst og publiceret.

Kl: Mayest: Foeget N: Knutzøn

1690: 44

Stæufnt Germund Apell til af betaling for den afKiøffte Jagt! som Waaer 8te Rixdl: som endnu paa den resteret.

Den indstæufnte møtte ike udj retten

Er saa dee Vidner frembkalte som stæufnit haufde, Huilche Vaaer Erich Bustetun og Knut Suentzøn Bustetun. Huilchit med Eed for Claerit at Hand Louglic for samme saeg Vaaer stæufnt.

<Afsagt> Gifuis Laugdaeg til nest holdende ting saa frembt hand ike Vil Lide dom for samme saeg som schyldig i den.

Foegiden udj Sundfiord Jens Toegersøn haufde Wed Louglic Kald sæddel laedit stæufne Christen Nilsøn Ræuf forrige Soerenschrifuer hid paa stædit for 1 ½ Løb Smør 3 gied schinds Leye udj den gaard Huus som Hans Kiæriste udj betaling for 129 Rdl: 5 mrk. <14 skl.> er udlagt; Huoer for Hand den udj hans minde og imoed Loufuen besidder og beboer Lige som Hand sielfuer til den Vaaer Eyere etc: JndLeggit dateret HaaWang d/en 18 Sept: Anno 90

Jlige maaeder er hans ind Leg og protestationer indlagt og det schrifftlig paa det stemplit papier No 10 af d/en 18 Sept: Anno 90 læst og paateygnit.

1690: 44b

Paa den indstæufntis Veygne møtte N: Christensøn Ræuf udj retten Huilche Fogden Jens Togersøns Fuldmechtig Christen Søfrensøn Sneede Ey for gyldig Wilde ansee effter som Samme N: Christens: for noegen tid er blefuen Loug feld og endnu Huerchen Ved dom, Heller Kl: opreysning er frj Kient.

<Afsagt> Dommen tillige med indVisnings Verchit Wil forschaffis udj retten! till nest holdende Vaaer ting og gifuis imidlertid Christen Nielsøn Ræuf Lougdaeg til samme tid! saa frembt Hand ike Vill Lide effter Lougen og tæge schaede for sin forsømmelse

Johan Frimand Haufde Ved sin fuldmechtig Oluf Poulsen stæufnt Asbiørn Hansøn øfre Qvaale og Torbiøeren Troenæs til at betaele med penge den part udj Huus som dee i moed Kl: taxt og Lande Kiøb hafuer vurderet for usædVanlig sum penge med formeening dee burde beholde gaard/en effter deris vurdering etc: jtem at suaere den resterende rest: 13 Rdl: 1 mrk. 12 skl. og udj samme Kald seddel til bøedit N: Ræf!! (Ræuf) gaarden til-Løsning samme Kald sedell dat: L: C: d/en 11 Aug: 1690

1690: 45

Jlige maade er ind Lagt hans schrifftlig formeening og præntioner paa det stemplit papier No 10 dat: d/en 19 Aug: 1690 Er for retten læst og paateygnit.

Niels Ræuf suaerde til opbudit paa Jorden saaledis at naaer den saeg Vaaer grebit ende for Laugtingit som Hand Vaaer Laug feld for Wilde Hand til opbudit Suaere.

De 2de mend møtte i Lige maaeder Sc: (altså, såsom) Torbiøeren Troenæs og Asbiøeren Langesætter heller Øfre Qvale At som N: Ræuf der gaarden Vaaer bøeden til Løesen Excuseret sig at suaere til opbudit før ofuer!! Retten (overretten) haufde Kient udj den saeg som hand paa hans ære Vaaer felt for Wilde dee ey heller suaere til saegen Videre før dom der udj Vaar gangen.

Huoer imoed Oluf Poulsøn {møtte} \formeente/ udj retten at deris unødVendige udfluchter ey burde anseis men Vaaer dom udj saegen begiærende; og indlagde i Lige maaeder udj retten! Dommen in originalj tillige med Den paaschreufne befaling og medens!! (mends?) Verch som for retten er paateygnit

<Afsagt> Denne saeg optaegis til 6te ugis daeg som er d/en 3dje Decembr: paa den gaard Alsaeger Huoer parterne igien hafuer at møede endelig dom at anhøre,

1690: 45b

og til samme tid hafuer vurderings mendene at indgifue udj retten \den paastand/ Huoer med dee agter sig for Frimands tiltaele at befries.

Christopher Pedersøn Kierland Haufde stæufnt Ommund Jøssendal for 14 Rdl: 5 mrk af betaling for nogle mrk:er goetz udj des paaboende gaard Jøssendall.

Den indstæufnte møtte udj retten Wed gich fordringen men forClaerit at hand intit Kiøebreuf derpaa endnu hafde bekommit.

<Afsagt> Som Christopher Kierland endnu ike Kiøebreuf paa goetzit hafuer udstæd effter som hand Ved staaer for retten det at hafue solt og afhent dae Kand hand ingen billige præntioner hafue før Kiøbe breuf der paa udstædis men Ommund Jøssendal til den tid for stæufnemaal og retter gang at Være umolesteret

Kl: Mayest: Foeget N: Knutzøn til spurde meenige almue om noegen af dem Vaar Vitterligt at Huusmend Heller dreng der paa stædit fantist som schat udj afVigte aaringer haufde betalt; Eller til schat Kunde anseis dae suarit meenige almue at der ingen fantist

1690: 46

Ey heller Vaær schatt af noegen huusmand heller dreng oppaerit!! (opbaerit) formedelst deeris alderdom og uformuenhed schyld.

J Lige maaeder til-spurde almuen, og i særdelished dem som Kongens goetz beboet om noegen af dem hafde betalt i første heller 3dje bøkell til ham udj afVigte aaringer 88: 89: dae suarede dee ney Hand intit saa dant af dem hafde opbaerit effter som ingen 3dje heller første bøkell Vaar falden udj ofuen benæffnte aaringer, Paa Huilchit Hand til Lige med forrige Vaar tings Vidne begiærende.

Soerne mend som udj dette aær 1691 schall betienne retten. Ommund Urem Poul ibid: Ommund Qvalvigen Lars og Olle Utne; Helje Lothe Asbiøeren ibid: Lars ibid:

Den Forseygde Restantzis Summa udj Hardanger-Lhæns Fogderje er i

Jondals schibbr: 92 Rdl: 1 mrk 13 skl:

udj Østensøes Schibbr: er restantzen 184 Rdl: 12 skl.

udj Grafuen UIVig og Eidfiord 467 Rdl: 4 mrk 2 skl.

udj KintzerWig Ullensvang Odde og Røldall er restantz: 575 Rdl: 1 skl.

Summa Summarum paa den forZeygde restantz 1319 Rdl: 12 skl.

1690: 46b

Anno 1690 d/en 7 Novembr: er almindeligt Høste ting holdit med L: Closters bønder, af Ous Schibbr: udj Sunhor Lhen paa L: Closters hofuid gaard Laug rettis mend som Samme \tid/ {aær} betiente retten Waær. Niels GrinneVold Vinsiaens Moeberg, Rasmus Svøffteland, Olle Tøsdal, Niels Tøsdal, Steffen Borg Lauritz Houge og Alf Bøe.

Oluf Alfsøns Kiøebe breuf paa een half Løb smør, og een fierding hud, udj den gaard Svinesteen dateret den 5te Jul: Anno 1690.

Er til tinge læst og publiceret.

Anders Rongistveyt paa sine Egne og med-arfuingers Veygne hafuede stæufnt Niels Pedersøn Hope med Hans arfue breuf effter Hans Sl: qvinde Karj Peders datter, at ligge udj retten, til nermere forClaering om den arfue part der effter deeris moeder og Vermoeder tilKom. Niels Pedersøn Vaaer til stæde men Vilde ike suaere noegit stæufnemaal effter som hand ey Vaaer Louglig stæufnt.

1690: 47

Er saa schafferen Niels Monsøn frembkaldit Huilchen Anders Ronnistveyt beraabte sig paa at hafue gifuit befallning til at stæufne Der forClaeret at hand talte med Niels Hope men ey at hafue stæufnit ham.

J det øfrige gauf Niels Hope til Kiende at hand ike Haufde til denne ret at suaere effter som hand aldrig haufde boit paa Closters goetz ey Heller boede Hand nu paa det goetz men alleene haufde besøgt sin Søn Hid paa stædit, og forschjøed sig til byen Huoer arfuen Waaer faldit! og til bytingit Vilde Suaere og ingen anden stædtz.

<Afsagt> Som Niels Hope schyeder sig til Bye tingit og Ey hafuer heller noegen tid har hafft sit boepell Hid paa Closters goetz alt saa Vil denne saeg søegis til bye tingit Huoer den søegende som til sit Verne ting sig henschyeder.

Ombuds manden stæufnt Hans Jølle og Jver Bøe for ulouglig Schouge-Hugster udj L: Closters schouge.

Dee indstæufnte møtte ike udj retten.

Er saa Vidnis-byrdene frembkaldit som Vaar Alf Bøe og Lars Houge, Huilche effter Eed Vant at dee Louglig Vaare stæufnde

1690: 47b

<Afsagt> Gifuis Laug daeg til nest holdende ting at dee dae møeder og til saegen suaerer saa frembt dee ey Vil lide dom som schyldige effter Norgis Loug.

ANNO 1690; d/en 10 Nov: er holdit almindeligt høste ting holdit med almuen af L: Closters goedtz udj Vasheerit udj Nordhor Lhæn. Huoer dae effterschreufne Laugrettismend sad retten Magne Kalland, Børje Stien, Mikel Walland Mons Øfre Bircheland Suend Hatlestad Johannis BircheLa\nd og Rasmus Houglan og Mons Peders: Sand...(?)

For retten Waer ingen saeger ey heller noegit som retten eygentlig Wed Kom at i agt taege.

Anno 1690 d/en 3 Decembr: er saege ting holdit med Kintzervigs almue paa den gaard Jndre-Asaeger, Soerenmend som saed udj retten Lars udj Daelen, Gutorm Suarttveyt Joen QvalVig, Joen Eilifson Utne Torbiøeren Suendsøn Asaeger, Odde Lars: Asaeger; Gunner Asaeger og Mons Kielsøn

1690: 48

Frem kom saa for Retten Sr: Frimands fuldmechtig Olle Poulsøn Der seeniste rettis daeg som bleuf holdit med samme Schibbr: almue paa Jndre-Jostad d/en 28 Octobr: Anno 1690 Haufde laedit udj rette Kalde Torbiøeren Troenæs, og Asbiøeren Lange-sætter at ansuaere den ulouglig vurdering paa den gaard Huus! Huilche gaard Frimand Formeente vurderingsmendene sielfuer burde legge penge for; efftersom dee i den samme Huerchen haufde fult Kongens taxt ey heller ringiste billighed og Waer nu effter seeniste asicht!! (afsicht) endelig dom i saegen begiærende.

Torbiøeren Trondnæs!! (Troenæs) og Asbiøeren Langesætter møtte udj retten og forClaerede at den tid befalningen bleuf dem indherdigit lae snee baaede til fields og fiære! og dee ike Kunde besichtige gaarden samme tid og strax effter Frimands bud heller fuldmechtig kom til dem Waer dee ham følgagtig og befalningens indhold effter lefuit

Niels Ræf!! (Ræuf) møtte ike udj retten

Parterne Waer dom udj saegen begiærende og haufde intit Videre udj retten at ind Legge.

1690: 48b

<Afsagt> Som dee 2de indstæufnte Torbiøeren Troenæs og Asbiøeren Langesætter ikun hafuer Vaaerit vurderingsmend paa den pantsatte og til dømbte gaard, at dee den effter Norgis Loug schulle taxere og vurdere. Der for Kand dee ike findis schyldige imoed deeris Vilje at Legge penge [??] vurderingen Huilchen dee i saa maaede enten for høyt Heller ringt hafuer sat men det staaer den som Veed vurderingen finder sig misholdne frit for Veed offentlig Auction den at laede selge alt saa Kiendis dee 2de mend Torbiøeren Troenæs og Asbiøern Langesætter, frj for Frimands præntioner, og Hafuer dee imoed Sr: Frimand paa Debtors schaede og forlis gaaerden Ved offentlig Auction at Laede selge. Leg: Norv: 1 L: Cap: 22. 35 art:

Huaed den p:tenderende!! (prætenderende) rente er angaaende som er frae den 29 Julij 89 til d/en 3 Junij 90 blifuer dee i Lige maaeder frj for Effter som Creditor sielfuer hafuer Vaaerit aersaeg at med besichtelsen i den beylelige tid er qviesceret; og ald Huaed schaede Hr: Frimand paa den til-dømbte Summis

1690: 49

rest som ey Ved Auctionen ind Kommer \Kand sig tilreygne/ Hafuer Niels Ref!! (Ræuf) tillige med processens omkostning hannem at restituere under straff som Loufuen tilholder.